Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2715 | 4 PAGINI — 20 BANI | Vineri 31 ianuarie 1958

Eroismul minerilor de odinioară însuflețește astăzi TINERETUL VĂII JIULUI

Bătrînul Ion Andrașik se scotoci prin buzunare și scoase dintre niște hîrtii vechi o fotografie. Tinerii mineri se aplecară asupra ei cercetînd-o. Așa dar acesta-i Andrașik cel de 20 de ani! Lucra atunci ca miner în grotele din Tatta Banya, de dincolo de Budapesta. Muncă de ocnă, lipsit săptămîni întregi de lumina soarelui, ca cîrtița — 14 ore pe zi. Din pereții umezi se scurgeau tot timpul șiroaie de apă rece și neagră. Cărbunii, lespezile acelea sticloase ca de mormînt, se rostogoleau fără încetare, oră după oră, în mormane înalte și nimeni nu-i recunoștea truda: la plată era veșnic amendat fără măcar să i se explice pentru ce.

N-a mai putut răbda. A aruncat uneltele și s-a dus. A trecut munții, în Valea Jiului, la Lupeni. „Nu se poate ca și acolo să fie la fel" și-a zis el. Și totuși la Lupeni, ca și în întreaga Vale a Jiului viața muncitorilor era tot atît de grea. Caracatița capitalismului stăpînea deopotrivă întreaga împărăție a cărbunelui, transformînd-o din mormane negre în aur galben. Iar această transformare nu se putea face decît printr-o cruntă exploatare a minerilor.

În 1916 minerii din Lupeni declarară grevă. Cereau atunci mărirea salariului și reducerea zilei de muncă la 8 ore. Reprezentantul societății carbonifere i-a adunat pe toți în curtea minei:

— Treceți la lucru — a poruncit el. Minerii nu l-au ascultat. A venit armata. În loc de 8 ore de muncă pe zi, Ion Andrașik a căpătat atunci 8 luni de închisoare... Mulți dintre participanții la grevă sînt purtați de jandarmi din post în post, de la Lupeni la Deva, de la Deva la Cluj, bătuți și schingiuiți. Dar luptele minerilor împotriva exploatării burghezo-moșierești nu încetează, dimpotrivă, cresc și apoi iau avînt.

★

Se află în Valea Jiului, la Lupeni, o placă de marmoră ridicată în amintirea eroicei greve din 1929.

Răspunzînd inițiativei tinerilor din Vladimiri, fiii minerilor — elevi ai școlii medii din localitate — au luat monumentul sub îngrijirea lor. Gerbert Francisc, un miner bătrîn, cu fața osoasă, puțin adus de spate, reînvie în fața tinerilor faptele acelor zile cînd minerii au ocupat centrala electrică ținînd-o sub stăpînire în tot cursul nopții de 5/6 august 1929. Ocuparea centralei electrice făcea parte din planul de luptă al greviștilor împotriva ofensivei patronale deslănțuită cu cruzime în acea perioadă. Încă din decembrie 1928 conducerea minelor a refuzat să mai recunoască contractul colectiv cucerit de muncitorii mineri cu ani în urmă. Datorită acestui fapt zeci de mii de șomeri îndurau mizerie și foamete. Minerii concediați erau dați afară din locuințe, împreună cu familiile lor și forțați de jandarmi să părăsească Valea Jiului. În același timp salariile minerilor care lucrau au fost reduse îngrozitor de mult. În urma acestei noi măsuri revolta muncitorilor mineri creștea. Sub conducerea organizațiilor Partidului Comunist minerii declarară grevă generală în toate minele din Lupeni.

Ocuparea centralei electrice a constituit momentul cel mai important din lupta eroică a minerilor greviști din 1929. În interiorul uzinei comuniștii îmbărbătau pe greviști explicîndu-le că este necesar ca ei să țină uzina ocupată pînă cînd patronii vor fi determinați să le satisfacă revendicările. Lozinca lansată de ei, însușită și aplicată de greviști era: „Să nu se miște nici un muncitor de la fața locului pînă cînd nu se rezolvă revendicările". În aceeași noapte, însă, autoritățile pregăteau criminalul plan de masacrare a muncitorilor. În spatele curții uzinei era un canal adînc, iar de o parte și de alta se înălțau două ziduri de piatră. Muncitorii intrați în grevă se strînseseră aici. O parte dintre ei se aflau la poartă, după baricade, nelăsînd să intre pe nici un străin în curtea uzinei.

— Părăsiți uzina, nu-i a societății! E a statului — striga la

CONTINUARE în PAG. III

V. BĂRAN

Pentru alegerile de la 2 martie

Propuneri de candidați ai F. D. P.

Timp de 15 zile, în Capitală au avut loc peste 1.400 de adunări populare în cadrul cărora au fost propuși candidații F.D.P. La aceste adunări au luat parte peste 250.000 de cetățeni, dintre care circa 11.000 au luat cuvîntul pentru a propune candidații sau pentru a susține candidaturile propuse. Bucureștenii au propus 412 candidați în circumscripțiile electorale orășenești, 1.976 în circumscripțiile electorale raionale și 404 în circumscripțiile electorale comunale.

Dintre aceștia, 60 la sută sînt muncitori din industrie, 22 la sută tehnicieni, ingineri și alte categorii de intelectuali, iar 18 la sută aparțin altor categorii de cetățeni.

S-au terminat propunerile de candidați în regiunea Constanța. În adunările obștești, la care au participat peste 286.000 de alegători, au fost propuși 87 de candidați ai F.D.P. în circumscripțiile electorale regionale, 386 de candidați în circumscripțiile electorale raionale, 676 de candidați în circumscripțiile electorale orășenești și 3.900 de candidați în circumscripțiile electorale comunale. 2.410 candidați ai F.D.P. au fost propuși din rîndul actualilor deputați în sfaturile populare. Pe profesii, candidații propuși în regiune cuprind 937 de muncitori, ingineri și tehnicieni, 802 intelectuali și funcționari, 3.175 de țărani colectiviști, 37 de mici meseriași și cooperatori și 98 de gospodine.

Au fost terminate propunerile de candidați ai F.D.P. și în regiunea Iași. În adunările obștești la care au luat parte peste 300.000 de cetățeni au fost propuși 7.247 de candidați din rîndul celor mai buni gospodari ai regiunii: activiști de partid și de stat, muncitori, ingineri, tehnicieni, medici, oameni de cultură, de artă și de știință, gospodine, militari, pensionari.

Aspect de la centrul nr. 1 de afișare a listelor de alegători din raionul „N. Bălcescu" din București.

BILANȚUL MUNCII în sectorul socialist al agriculturii

În viața și activitatea gospodăriilor colective, cooperativelor agricole de producție cu rentă și întovărășirilor agricole din țară are loc în aceste zile un eveniment de mare însemnătate pentru consolidarea lor economică și organizatorică: adunările generale pentru analiza activității pe anul 1957 și pentru discutarea și aprobarea planului de producție și a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul în curs.

Unitățile agricole cooperatiste au obținut anul trecut succese mai mari decît în anii precedenți în creșterea producției vegetale și animale, în dezvoltarea ramurilor aducătoare de venituri. G.A.C.-urile din întreaga țară au produs cu circa 20—25 la sută mai multe cereale la unitatea de suprafață decît țăranii muncitori cu gospodării individuale. În numeroase cazuri aceste diferențe sînt și mai mari. Gospodăria colectivă din Segarcea, regiunea Craiova, a obținut 2.250 kg grîu la hectar față de 920 kg la hectar în sectorul individual.

Gospodăriile colective care au dezvoltat cele mai rentabile ramuri de producție, ținînd cont de condițiile naturale și economice locale, au realizat mari venituri bănești de pe urma valorificării producției obținute. La G.A.C.-urile din Salonta, Batăr, Arpășel, Ariușul Negru, Mădăraș, Biharea, Santăul Mare, Boroș, Valea lui Mihai, Sîntana și altele s-a constatat că mai mult de 60 la sută din veniturile realizate anul trecut au provenit din sectoarele zootehnic, legumicol și cel al culturii plantelor tehnice, care au condiții deosebit de favorabile de dezvoltare.

Folosind experiența de pînă acum, gospodăriile colective, cooperativele de producție cu rentă și întovărășirile agricole întocmesc anul acesta planurile de producție pe baza unor temeinice analize economice. Numeroși ingineri și tehnicieni agronomi, zootehniști și alte cadre de specialitate de la regiuni și raioane, precum și din S.M.T.-uri studiază împreună cu colectiviștii cu experiența condițiile naturale și economice ale fiecărei gospodării pe baza cărora întocmesc planurile de producție. Una din sursele importante pentru sporirea veniturilor bănești prevăzute în planurile de producție pe 1958 este valorificarea unor cantități mai mari de produse vegetale și animale prin unitățile comerțului de stat și cooperatist.

SATUL CU 100 DE PRIETENI

Povestire de Dinu Lefter

Aș vrea să stau de vorbă cu vecinul meu dar nu-i prea vorbăreț. Îl întreb:

— Cît facem pînă la halta R...?

— Apăi nici nu-i seară pînă sîntem acolo. Mergeți la R...?

— Da!

— Apăi bine. Ne ținem de urît unul altuia. Că așa-i la drum: mori de urît.

„Ne ținem de urît" — vorbă să fie. El tace și eu mă uit la el. Și tare aș vrea să-l întreb cîte ceva despre satul R... Mi s-a spus că este un sat model. Și tovarășul meu de drum nu pare prea vorbăret. Trebuie să insist. Sînt trimis doar să scriu despre președintele sfatului popular din R...

Vecinul meu își freacă bărbia și îmi vorbește.

— Satul nostru-i în spatele gării. Nici trei kilometri nu-s.

Are voce groasă de bas vecinul. Nici nu ți-o poți închipui altfel. E cît un munte. Continuă, mormăind ca un urs:

— Apăi vă duc cu căruța. Vine fi-miu și ne duce ca vîntu'...

Și după o clipă:

— Dar cu ce treburi? La sfat cumva?

Îl văd privindu-mă atent, abia așteptîndu-mi răspunsul.

— Da, confirm eu.

— Bănuiam.

N-așteaptă să mai continui. Rîse mulțumit.

— Apăi, lasă. Le-om lămuri cînd om ajunge.

Să știi că am noroc. Asta-i președintele — mi-am zis. Mă uit mai atent la el, să-mi pot forma o părere.

Și trenul aleargă, aleargă...

★

Am ajuns. Halta este așa cum mi-am închipuit-o: mică și nebăgată în seamă. Din tren nici nu-ți arunci ochii la ea. E un canton de cale ferată, înnegrit de fum, cu un podeț de lemn în față și cu o ușă care are două ochiuri de geam, crăpate.

— Al dracului rumîn — zice vecinul meu cînd coboară din tren. Apăi să nu-l dai de pămînt să-i sară ochii? Ba să-l dai, să nu se vadă...

Eu mă uit uimit la el. Pe cine să se fi supărat așa de rău? Pe fiul său nu, că-l văd aici. Stă rezemat de barieră și se uită lung după tren. Atunci pe cine? Vreau să-l întreb, dar nu apuc. Apare un ceferist. Cred că e șeful haltei și un cunoscut al tovarășului meu de drum, că vine bucuros spre el.

— Bine ai venit nea Vasile. Zi, te-ai întors, î? Îi întinde mîna și nea Vasile.

— Noroc Irimie. M-am întors.

— Ce mai nou pe la București?

Nea Vasile îl taie în două cu privirile.

— Ascultă, mă Irimie, ce tot mă iei tu pe mine cu „Ce mai nou? Nou-nenou, tu ești rumîn de înțeles ori nu ești?

Irimie se fîstîcește. Poate că unde-l vede așa mînios.

— Ce ai bre?

— Cum ce am? Am. De cîte ori să-ți mai spunem: „Mă Irimie, văruiește-ți mă gara". „Mă Irimie, pune mă geamurile la ușa aia că toți din tren se zgîie la ele". Tu „da" din gură și „ba" la treabă. Ce aștepți mă?

(„Asta da președinte de sfat popular — zic eu. Aspru, dar are dreptate). Irimie se scuză:

— Am avut revizie. A fost și picherul de două ori. Să fiu al dracului...

— Apăi să fii. Eu zic să nu fi? Dar să pui geamurile și să-ți văruiești gara că altfel nimerești cu oistea în gard Irimie. Seară bună!

Și pleacă. Am avut noroc, știți. Bine am făcut că nu i-am spus că-s reporter, altfel mi-aș fi închipuit că face asta numai așa, „să vadă ziarul".

★

Începe să se însereze. Caii întind în ham și flăcăiașul care îi mînă, fluieră și, din cînd în cînd, mormăie ceva cu „Leano-Leano".

Nea Vasile tace. E supărat rău pe șeful haltei. Trecem un podeț. Caii merg la pas și nea Vasile se apleacă peste coșul căruții și privește la bîrne. Numai după ce am trecut podul zice:

— Hm! Ar trebui să vină cineva zilele astea să bată bîrnele, că joacă...

Și iar tace.

Flăcăiașul mînă caii și fluieră.

★

Intrăm în sat. E un sat ca toate satele. N-are nimic aparte. (Afară de președinte — nea Vasile, care, să fiu sincer, îmi place).

La poarta unei curți oprește căruța și nea Vasile coboară. Nu se uită la mine. Vorbește cu băiatul:

— Îl lași pe tovarășu' la sfat (apoi către mine): Mă spăl, mănînc ceva și viu și eu. Așa că nu vă zic nici bună seara. Ne vedem.

Băiatul dă să mîie caii.

— Stai mă ghiavole, ce, am zis eu să pleci sau ți-a pus ulcica și ție?

— Nu tăică, dar mă duc la alde Nică la clacă. Cică vine și a lui Tudose cu armonia...

— Las' ca-i să te duci. Da' mai întîi te duci la sfat și, în drum,

(Continuare în pag. 3-a)

O ZI de neuitat

Pe Magda, fata cu cosițe aurii, tinerii din gospodăria de stat Jimbolia o cunosc bine. Ea nu lucrează cu ei pe cîmp la arături și însămînțări și nici la fermele de vite. Totuși o întîlnesc zilnic, la cantină. Magda le servește masa și este întotdeauna atentă. Le servește supa caldă, se îngrijește să aibă la masă apă, solnițe, pahare.

Magda este tînără, îi place să cînte, să joace, să se distreze. Așa că mai întotdeauna ea este prezentă la clubul gospodăriei. În privința activității culturale ea ar vrea să existe mai multă organizare.

De curînd Magda putea fi văzută în mînă cu o cărțulie mică: Statutul U.T.M. A cerut utemiștilor din gospodărie s-o primească în rîndurile lor. Dorința i-a fost împlinită. La adunarea generală în care s-a pus în discuție cererea ei de a fi primită în U.T.M., secretarul organizației U.T.M., tov. Ioan Floca, i-a arătat cum trebuie să se comporte de-acum ca utemistă.

La întrebarea secretarului „Cine este de acord ca tovarășa Adelman Magda să fie primită în U.T.M." toți cei prezenți în sală au ridicat mîna. Magdei, de emoție, i-au înflorit bujorii în obraji.

În aceeași seară am fost martorul unui gest frumos. În cinstea acestui eveniment s-a organizat o scurtă reuniune intimă. Un grup de tineri i-au făcut Magdei un modest cadou apoi i-au strîns călduros mîna. Atunci am observat că pe gulerul bluzei Magda își prinsese o insignă mică cu inițialele U.T.M.

Reuniunea organizată de utemiști în cinstea Magdei, poate că a fost cea mai modestă dintre cele organizate aici, dar gestul — în sine — are pentru Magda o semnificație deosebită; ea își va aminti toată viața cu bucurie și emoție de ziua în care utemiștii au primit-o în marea lor familie.

C. BUCUR

Mănăstirea Neamț în curînd restaurată

Se apropie de sfîrșit lucrările de restaurare începute în anul 1954, a Mănăstirii Neamț, monument istoric important, una din cetățuile lui Ștefan cel Mare. Această mănăstire — capodoperă a artei moldovenești din secolul XV-lea — își recapătă aspectul ei original și cadrul corespunzător unui monument de arhitectură de mare valoare. Pe lîngă biserica originală a lui Ștefan cel Mare, corpul chiliilor și vechile turnuri ale mănăstirii, a fost restaurat în întregime și acel monument atît de caracteristic peisajului de la Neamț, agheasmatarul care își profilează cupola sa bombată pe fondul verde al bătrînelor păduri din vecinătate. Aceste lucrări sînt executate sub supravegherea Direcției monumentelor de arhitectură din Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcții.

Semnarea planului de muncă pentru aplicarea convenției culturale dintre R. P. Romînă și R. Cehoslovacă

Joi a avut loc la Institutul romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea semnarea planului de muncă pe anul 1958 pentru aplicarea convenției culturale dintre R.P. Romînă și R. Cehoslovacă.

Planul a fost semnat din partea romînă de acad. Vasile Malinschi, membru al Prezidiului Academiei R.P. Romîne, iar din partea cehoslovacă de Frantisek Pazur, locțiitor al împuternicitului învățămîntului și culturii din Bratislava.

La semnare au fost de față: acad. Mihail Ralea, președintele Institutului romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea, Mihail Macavei, președinte de onoare al I.R.R.C.S., Octav Livezeanu, vicepreședinte al I.R.R.C.S., George Macovescu, director general în Ministerul Învățămîntului și Culturii, Ion Rab, director în Ministerul Afacerilor Externe, oameni de știință, scriitori, artiști.

Au fost, de asemenea, prezenți Ivan Rohall Illkiv, ambasadorul R. Cehoslovace la București, și membri ai Ambasadei R. Cehoslovace la București, precum și membri ai delegației culturale a R. Cehoslovace, sosiți în țara noastră pentru semnarea planului de muncă pe anul 1958 între R.P. Romînă și R. Cehoslovacă.

(Agerpres)

La antrenament pe patinoarul de la Miercurea Ciuc

Să creștem muncitori calificați pentru AGRICULTURĂ

Transformarea socialistă a agriculturii, ridicarea procesului de producție agricolă la un nivel cît mai înalt, impune creșterea unor cadre de muncitori și tehnicieni cu o calificare superioară, capabili să mînuiască mașinile moderne, să aplice în practică cunoștințele teoretice însușite. În acest scop au fost înființate în țara noastră numeroase școli. De nivelul cunoștințelor căpătate în timpul școlii, de legătura dintre aceste cunoștințe și cerințele producției, de dragostea de meserie și deprinderile practice pe care și le însușesc elevii depinde aportul pe care-l vor aduce ei în unitățile agricole unde vor fi repartizați după absolvirea cursurilor.

Raidul pe care l-am întreprins în cîteva școli profesionale agricole din regiunea Cluj a avut ca scop urmărirea legăturii dintre teorie și practică, dintre școală și producție.

O condiție esențială — legătura dintre teorie și practică

O ȘCOALĂ CU TRADIȚIE

Actualul centru școlar agricol nr. 1 din Turda are o vechime de peste 50 de ani. Înființat în anul 1906, ca o simplă școală de agricultură, a fost transformat în anii puterii populare într-un complex care pregătește muncitori calificați și maiștri zootehniști și agricultori. Majoritatea celor aproape 300 elevi care învață astăzi în acest centru sînt fii de țărani muncitori din împrejurimi și din alte părți ale țării. Sarcina deosebit de grea a profesorilor a fost aceea de a sădi în inimile tuturor elevilor dragostea pentru meseria aleasă, interesul lor pentru o pregătire temeinică.

Fiecare elev a venit de acasă cu un bagaj de cunoștințe generale. Fiecare cunoștea griul, porumbul, orzul, secara, animalele, văzuse un tractor, urmărise cu atenție cum lucrează o combină, un cultivator. Au învățat de la părinți — țărani muncitori — cîteva deprinderi. Ce noutăți putea să le ofere școala? Nenumărate. Și aceste noutăți interesante le-au aflat din expunerile profesorilor și le-au verificat apoi în laboratoare, pe cîmpurile de experiență, în practica de producție.

Școala funcționează pe lîngă stațiunea experimentală a Institutului pentru cultura porumbului. Din cele 30—35 de ore de învățămînt pe săptămînă, 20—25 la sută sînt consacrate lucrărilor practice. În aceste ore de practică elevii de la cele două școli profesionale și cei de la școlile de maiștri lucrează efectiv pe terenurile experimentale ale institutului și în ferma școlii. S-au alcătuit grupe combinate din ucenici și elevi — maiștri care au sarcini de producție la fel ca fiecare muncitor calificat sau tehnician: ară, selectează semințe, însămînțează, recoltează, alcătuiesc rațiile alimentare pentru animale, supraveghează fătările.

Această organizare pe grupe de elevi care execută zilnic, prin rotație, cele mai importante lucrări în cîmpurile experimentale și în fermă a fost inițiată de corpul didactic al școlii din Turda pentru a da posibilitate elevilor să capete o serie de deprinderi noi și cunoștințe pe care nu le-au întîlnit în practica de producție din vară.

Noutățile pe care le află în procesul de producție devin din ce în ce mai interesante, crește setea de a cunoaște cît mai multe taine ale meseriei, crește nivelul pregătirii elevilor. Și profesorii — în mare parte tineri — se străduiesc ca fiecare lecție predată să fie cît mai pe înțelesul elevilor și, pe cît posibil, fiecare noțiune nouă să fie exemplificată.

Schemele, mulajele, cele peste 700 planșe (din care mai mult de jumătate au fost lucrate de profesori) constituie un bogat material didactic care este pus în permanență la dispoziția elevilor.

Avînd toate aceste posibilități pe care le-am amintit și existînd în același timp o preocupare deosebită din partea corpului didactic față de pregătirea elevilor, nu este de mirare faptul că la centrul școlar agricol nr. 1 din Turda cea mai mare parte din cei aproape 300 elevi au calificative bune și foarte bune, iar unitățile unde au efectuat ei practica de producție din vară nu au de spus decît cuvinte de laudă despre priceperea și îndemînarea lor.

Aceeași grijă față de legarea teoriei de practică, față de înarmarea elevilor cu o serie de deprinderi necesare în procesul de producție o manifestă și profesorii școlilor profesionale legumicole și viticole din Lernut și respectiv Ciumbrud.

LA ȘCOALA DIN AIUD CONDIȚIILE EXISTENTE NU SÎNT FOLOSITE

Deși lipsesc schemele tractoarelor UTOS și KD 35 (de cîte ori n-a fost sezisat Ministerul Agriculturii și Silviculturii în această privință?!), cabinetul tehnic al școlii profesionale de mecanici agricoli din Aiud este destul de bine înzestrat. În remize se adăpostesc 4 tractoare pentru lecțiile de conducere, o batoză, o secerătoare, o semănătoare și alte mașini agricole, iar într-o încăpere alăturată se află două motoare demontate, pentru lecțiile practice. Există deci condiții (mai bune chiar decît la multe alte școli similare) ca procesul de învățămînt să se desfășoare la un nivel înalt, iar expunerile teoretice să fie exemplificate „pe viu". Din păcate, la școala din Aiud nu se manifestă aceeași preocupare din partea tuturor profesorilor de a folosi toate aceste mijloace în scopul înarmării elevilor cu unele deprinderi necesare me-

CONTINUARE în PAG. III

N. SIMIONESCU și M. MUNTEANU

Citiți azi:

PAGINA de ȘTIINȚĂ

În sumar:

- Să învățăm matematica!
- La microfon „Antichitatea".
- De la razele morții la soarele artificial.

Undeva, într-o subunitate de pe graniță. Militarii s-au întors din serviciul de pază și are loc ora de informare politică. În fața globului soldatul fruntaș Carol David, membru în biroul organizației U.T.M., explică grănicerilor locurile unde se petrec cele mai de seamă evenimente internaționale.

Foto: S. ȘTEFĂNESCU

SĂ ÎNVĂȚĂM MATEMATICA!

Oricît de stînjenitoare ar fi vizita gazetarului — ea însemnă totuși în tumultul activității omului de știință, clipa de răgaz, de odihnă pe care o oferă discuția ce iese din orbita preocupărilor curente. Numai așa cred că se explică bunăvoința cu care academicianul GR. C. MOISIL deși adînc preocupat de rezolvarea unor lucrări urgente, a răspuns dorinței noastre de a împărtăși cititorilor cîteva din argumentele ce pledează în anii aceștia în favoarea luptei pentru însușirea matematicilor de către întreaga noastră tînără generație. Și în tîrziul unei seri de duminică, la colțul unei imense mese acoperite cu zeci de hîrtii pline de calcule, a început o interesantă discuție ce venea să dovedească că în veacul astronauticii, „idealul matematic" de care vorbeau marii gînditori ai Renașterii europene trebuie să devină parte integrantă a idealurilor tuturor acelora care doresc ca munca lor să devină folositoare, rodnică.

Ne vorbește acad. prof. GR. C. MOISIL

In decursul unui singur veac, matematicile au devenit unul din principalele obiecte de studiu în învățămîntul de cultură generală, elementul indispensabil în pregătirea intelectuală, baza pe care s-a dezvoltat tehnica, industria. Gîndiți-vă numai cît de puțini erau aceia care știau în urmă cu un veac să rezolve o simplă ecuație de gradul II care pare astăzi o jucărie pentru oricare copil de 12—13 ani și veți avea imaginea puternicului marș pe care l-au străbătut matematicile.

— Mi se pare totuși tovarășe profesor oarecum exagerată ideea că puține sînt profesiunile intelectuale ce nu cer în prezent o temeinică pregătire matematică.

— Să luăm cîteva exemple. Poate fi inginer cineva care nu și-a însușit cu temeinicie bazele matematicii? Nu! Zecile de domenii de specializare inginerească sînt legate de matematică. Și nu numai atît. O cît mai profundă specializare presupune în același timp însușirea unor noi domenii ale cercetării matematice. Marile probleme pe care le pune tehnica contemporană începînd de la problemele construirii unei simple mașini care să dea într-adevăr randament, pînă la făurirea sateliților artificiali sînt de neînchipuit fără matematică.

— Mă scuzați că vă întrerup. Totuși mașinile electronice de calculat nu vor înlocui...?

— Deloc. In primul rînd construcția lor presupune multă, foarte multă matematică, și în al doilea rînd cei care nu știu matematici nu vor putea lucra nici cînd cu ele.

Să continuăm însă cu ideea de la care am pornit. Presupun de asemenea astăzi cunoștințe matematice o serie de cercetări fiziologice. Cunosc de-acum cîțiva medici care studiază la cursurile fără frecvență a facultății noastre. Multe din studiile de biologie și agronomie folosesc statistica, fapt ce presupune și el multe cunoștințe matematice. Nu mai vorbesc de economiști care au nevoie de o largă și profundă informație matematică. Au apărut în prezent o serie întreagă de aparate pentru deservirea unui mare număr de consumatori care vor fi folosite în comerț și care presupun și ele cunoștințe matematice. Lucrătorii marilor aerodroame, stațiilor de cale ferată, centralelor telefonice vor trebui să mînuiască curînd complicate aparate de telecomandă... Traducerile pe care le fac unele mașini electronice de calculat se pare că curînd îi vor obliga și pe lingviști să studieze matematica. Gîndiți-vă de asemenea la zecile de discipline militare. Iar exemplele acestea le-aș putea mult continua... Nu dovedesc oare toate aceste exemple marele „asalt" al matematicilor, necesitatea de a ne însuși cu toții „știința mărimilor"?

— Și numai sub „aspect profesional" vedeți utilitatea însușirii matematicei?

— Nicidecum. Cred că ar trebui să vorbim de multe ori tinerilor noștri despre claritatea pe care o dau minții raționamentele matematicii despre faptul că studiul matematicilor reprezintă școala unei gîndiri corecte, precise. Aș recomanda de asemenea tinerilor noștri să răsfoiască paginile istorici și să vadă că de-a lungul veacurilor puține au fost mințile luminate ale omenirii care nu au studiat matematicile. Aș vrea să reamintesc numai de zecile de ore pe care le-a închinat studiului matematicilor Karl Marx sau despre profundele studii în acest domeniu pe care le-a făcut în tot cursul vieții sale marele nostru scriitor Camil Petrescu.

— Într-altă ordine de idei. Mulți dintre tinerii noștri cred că nu sîntem cu toții apți să studiem matematicile. Ce părere aveți?

— E o simplă prejudecată. Toată lumea poate studia matematica. Ideile matematicii fiind clare, fiind simple sînt accesibile tuturora. Dacă-mi permiteți o comparație: lucrurile stau într-un anumit sens ca în sport. Nu putem bate cu toții recorduri mondiale, însă putem cu toții alerga, sări. Nu vom ajunge cu toții mari creatori în domeniul matematicilor, însă putem cu toții să ne însușim un puternic bagaj de cunoștințe matematice.

— Cum vă explicați atunci desele insuccese?

— Prin anumite deficiențe de ordin pedagogic. Matematicile purced din realitate, din experiență. Mulți dintre profesori uită aceasta, uită că în procesul de învățămînt trebuie să facem ca fiecare tînăr să vadă sub formulele de matematică realitatea. Un rol deosebit îl are de asemenea și primul profesor. El este acela care poate inspira copiilor încrederea sau neîncrederea în capacitățile lor. Insfîrșit ar trebui să explicăm în permanență tinerilor, și în special elevilor un adevăr de mult cunoscut: IN MATEMATICI NU POȚI SARI PAGINILE. Fiecare raționament, fiecare rînd trebuie învățat cu temeinicie. Și atunci cu siguranță că vor simți cu toții marile bucurii pe care ți le oferă rezolvarea unor interesante probleme științifice.

I. SAVA

Visul lui Jules Verne și actualitatea

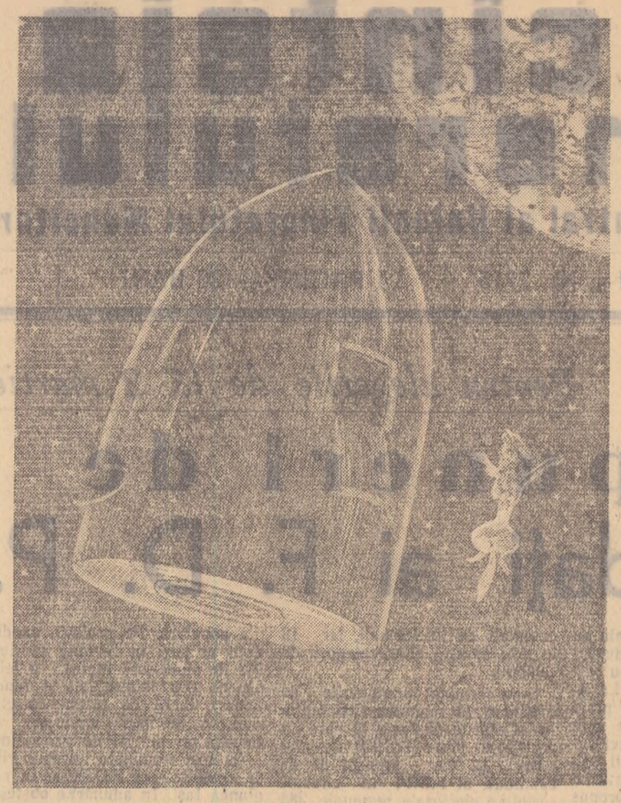

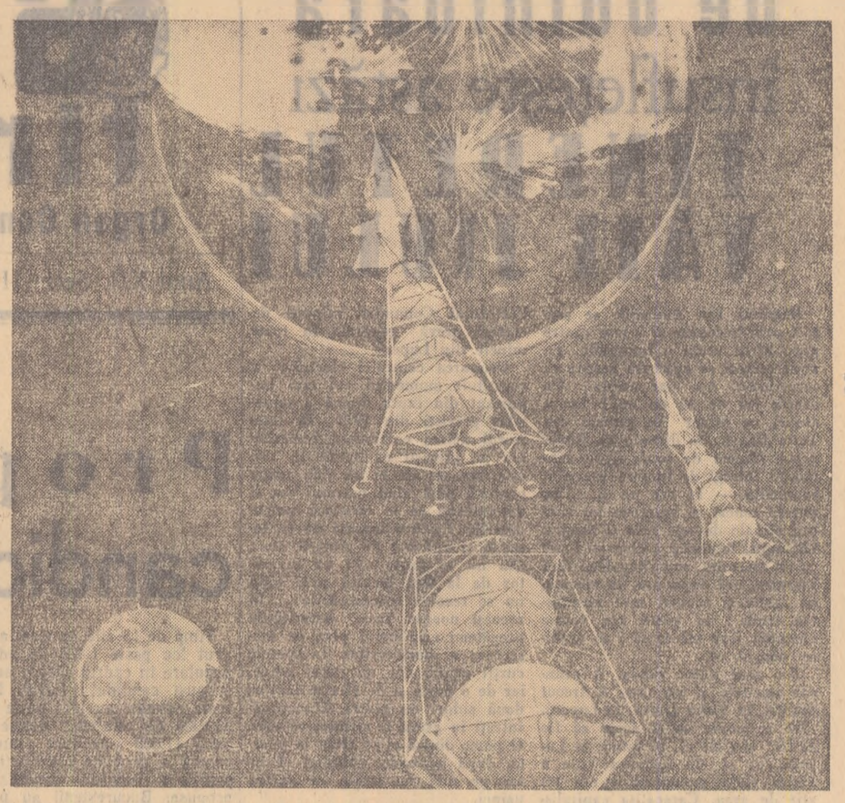

Aproape un secol desparte aceste două imagini de anticipare științifică: prima, aparține celei dintîi ediții a romanului lui Jules Verne „De la pămînt la lună", în care marele scriitor francez povestea călătoria unui obuz-rachetă pornit de pe planeta noastră. Iată cum își închipuia Jules Verne și ilustratorul cărții sale, apropierea obuzului-rachetă de lună.

A doua imagine este și ea — încă — de domeniul viitorului. Dar al unui viitor foarte apropiat, fiind vorba de unul din cele mai avansate proiecte pentru zborul în lună.

Obuzul lui Jules Verne a străbătut cale lungă în decursul acestui veac. Iar știința modernă a transformat visul romancierului în realitate.

„Redescoperirea" Tibetului

Pînă nu de mult Tibetul era considerat „țara pietrelor sterpe".

Geologii Academiei de științe a R. P. Chineze, care încă din 1951 efectuează cercetări în diferite regiuni al podișului tibetan, au demonstrat că Tibetul este o țară foarte bogată.

Recent, Academia de științe a R.P. Chineze a alcătuit un atlas geologic al Tibetului, ale cărui hărți cuprind regiuni cu o suprafață de 600.000 km. Atlasul este prima lucrare din lume care prezintă structura geologică exactă a Tibetului.

Pe fundul oceanelor...

In cadrul cercetărilor științifice efectuate pe fundul oceanelor, s-a descoperit o crăpătură adîncă de aproximativ 1.500 m. și largă de 35 km. Crăpătura traversează Oceanul Atlantic de la nord la sud, înconjoară Capul Bunei Speranțe prin Oceanul Indian în direcția Noii Zeelande și se îndreaptă spre nord prin Oceanul Pacific dispărînd aproape de Alaska. Cercetătorii științifici susțin că această crăpătură ar fi de dată recentă.

LA MICROFON... „ANTICHITATEA"

Văzîndu-și prietenul într-un asemenea hal de enervare, inima lui Costel se strînse la gîndul că Vlad era probabil surmenat. Dar ghicindu-i parcă gîndul, tînărul savant continuă tot mai agitat:

— Nu mă privi așa! N-am înnebunit, te asigur; am auzit cu urechile mele unele voci din antica Eladă și le-am înregistrat pe această bandă... Stai liniștit și ascultă..."

In timp ce vorbea, Vlad se repezi spre magnetofonul din camera alăturată, așeză o bandă și porni aparatul. Din difuzoarele stereofonice răsunară mai întîi cîteva pîrîituri puternice apoi sunetele unei harpe peste care se suprapuse vocea distinctă a unui povestitor din antichitate.

Văzînd figura nedumerită a lui Costel, Vlad zîmbi și spuse:

— Am să-ți explic imediat totul. Dar înainte de aceasta vreau să mai controlez ceva; am nevoie de studiile scrise pînă în prezent asupra muzicii vechilor greci. Vrei să mi-le împrumuți?

— Cu plăcere — răspunse Costel, mîndru că mulți specialiști recurgeau deseori la cărțile sale rare. Numai că întreaga mea bibliotecă e împachetată pentru drum. Dar, așteaptă te rog o clipă, să ți-l caut.

El scoase dintre bagajele pregătite o valizișoară care conținea „biblioteca" sa, adică cca. 50 de microfilme. Fiecare „carte" era păstrată într-o casetă de mărimea unei pilule obișnuite. Lucrările de artă erau bogat ilustrate cu reproduceri excelente în culori și „tratatele" de muzică aveau înregistrate pe marginea peliculei exemplificări muzicale cîntate de cei mai mari maeștri. Folosind clasificarea automată, Costel găsi repede microfilmul respectiv și-l înmînă prietenului. Acesta introduse filmul în aparatul de proiecție și citi cu atenție cîteva pagini care apăreau pe ecran la fel de mari ca într-o carte obișnuită. Aparatul mai era prevăzut cu un Autolector, un creier electronic în miniatură. Apăsînd pe butonul alb, vocea caldă a unui crainic pornea să citească textul în limba originală și, acționînd butonul negru, vocea unei crainice traducea cu ajutorul creierului electronic totul în limba esperanto.

După ce găsi cele căutate, Vlad se întoarse cu fața radioasă spre Costel și porni să-l lămurească:

— Știi doar că lucrez la un studiu asupra apariției civilizației pe planeta noastră. Ori pe Marte există, ca și pe Pămînt, 3 zone distincte: zona toridă, zona tempe...

Costel înghețase pentru o clipă. Nu vedea nici un fir logic în cele spuse de bunul său prieten. Ce legătură era între vechea civilizație pe Pămînt și planeta Marte? Dar și Vlad își duse mîna la frunte și spuse parcă scuzîndu-se:

— Cred totuși că sînt obosit. Nu știu ce mi-a venit deodată în gînd planeta Marte, care nu mă interesează de loc în momentul de față.

Auzind aceastea Costel izbucni într-un hohot de rîs:

— Iartă-mă, dragul meu, dar cînd ai sosit mă pregătisem tocmai de culcare și-am acționat Morfedactul cu un microfilm despre Marte...

După ce Costel opri aparatul buclucaș, Vlad continuă explicația:

— Îți dai seama că nici un tablou cultural al unui popor nu poate fi considerat complect dacă nu se cunoaște muzica și graiul acelui popor. Ori pînă azi se considerau ca pierdute pentru totdeauna cîntecele popoarelor din antichitate, vocile celebrilor recitatori din timpurile vechi, muzica evului mediu, unicele interpretări ale lui Paganini și Liszt ș.a.m.d. Îți dai seama că nu ne puteam împăca cu această situație.

— Și ce-ai făcut atunci? — îl întrebă curios Costel, care simți cum penița sa gazetărească începe să-l furnice.

— Puțină răbdare și ai să înțelegi. Știi doar că de la grecii din antichitate ne-au rămas foarte multe vase de lut. Dacă ai văzut vreodată desenul unui olar din vechime la lucru, știi de bună seamă cum se confecționau în mod primitiv asemenea vase, se dădea o mișcare de rotație argilei cu ajutorul unei roți acționate cu piciorul și se modela vasul cu ajutorul unor bețișoare de lemn subțiri și bine ascuțite. Pe de altă parte se știe că la popoarele vechi se folosea sistemul muncii în olăci, unde se ascultau povești și se cînta în timpul lucrului. Înțelegi acum?

— Ca să fiu sincer, nu prea, mărturisi Costel.

— Dar e foarte simplu. Să presupunem că în timp ce era modelat un vas, olarul sau prietenii săi intonau un cîntec. Se înțelege că vibrațiile produse de sunetele melodiei s-au propagat prin aer ajungînd și la unealta subțire a olarului. Aceasta a început să vibreze în ritmul cîntecului și astfel toate aceste sunete s-au întipărit în argila vaselor de unde le-am readus astăzi la viață!

— Bine, dar cum anume?

— Am construit un interesant sistem de amplificatori și am încercat un mare număr de vase pentru a stabili turația cu care au fost modelate și iată rezultatul!

Costel își îmbrățișă prietenul și-i strînse voinicește mîna.

— Te felicit din inimă pentru reușită, Vlad!

Ing. R. ALBU

Fișe pentru un roman științifico-fantastic

CRONICA NESPECIALISTULUI

Fluxul CIVILIZAȚIEI

Acum, în preajma marii aventuri cosmice, omul simte parcă necesitatea imperioasă de a nu lăsa în urmă o planetă necercetată pe deplin. Ca rezultat al eforturilor sale, petele albe de pe hartă se ingustează văzînd cu ochii și ultimele îndoieli sînt pe cale de a deveni certitudini. Cel mai pregnant exemplu ni-l oferă, desigur, asaltul general al Antarctidei.

N-am de gînd să rezum istoria relativ scurtă a celui de-al 6-lea continent și nici să fac o scurtă dare de seamă asupra cercetărilor din cadrul Anului Geofizic Internațional. Mă tentează mai mult viitorul, care se prezintă învăluit în faldurile de lumină ale aurorei australe. Realități palpabile îndreptățesc acest optimism:

— Sub uriașa sa platoșă de gheață, pămîntul Antarctidei ascunde cărbune, fier, argint, aur și — comoara comorilor! — uraniu.

— De jur împrejurul continentului, în apele celor trei oceane, focele și balenele alcătuiesc un brîu viu și mobil, de o bogăție nemaintîlnită pe glob.

Savanții susțin că, acum un milion de ani, a nu știu cîta glaciație a silit viața să se retragă sau să dispară de pe aceste meleaguri. Și iată că asistăm astăzi la puternicul flux al vieții, hotărîtă să prindă rădăcini noi și definitive pe țărmurile inospitaliere. Fluxul neîntrerupt al vieții și al civilizației!

Va veni o vreme cînd oazele polare vor adăposti orașele minerilor antarcticei, iar pe coastele eliberate de povara gheții se vor înșira casele confortabile ale pescarilor. Copiii se vor zbengui sub razele fierbinți ale sorilor artificiali și vor privi rachetele interplanetare hrănite cu uraniul Antarctidei...

Poate că nu vom apuca vremea aceea.

Să repetăm însă cu Jules Verne — din nou și mereu cu Jules Verne! — această minunată lozincă a umanității pașnice:

„Nu cred în existența unor regiuni de nelocuit. Prin sacrificii și cu mijloacele științei, omul va izbuti să fertilizeze chiar un asemenea ținut".

ION HOBANA

De la razele morții la soarele artificial

„In aceste turele stăteau observatorii care trimiteau din cînd în cînd cîte un fascicol de radiații dure, ucigătoare...

...astronauții hotărîră să scoată... motoarele planetare. Șuvoaiele de foc... porniră să măture cîmpia... înlăturînd toate cele văzute și nevăzute din calea lor". I. A. EFREMOV a scris aceste cuvinte în 1955, într-o fantezie științifică „Nebuloasa din Andromeda".

In septembrie 1956, savantul sovietic P. I. KAPITA scria în „Timpuri noi":

„Se poate afirma, oare, că este imposibil să se găsească un mijloc care să împiedice complect accesul oricărui tip de proiectile purtătoare de bombe nucleare pe un teritoriu oarecare? Bazîndu-mă pe nivelul actual al științei, socotesc că nu poate fi tăgăduită posibilitatea de a se găsi un astfel de mijloc, deși aceasta este o problemă tehnico-științifică extrem de dificilă, care încă nu are o soluție precisă și unanim recunoscută.

Știri recent apărute în presă anunță că se elaborează planul unei rachete fotonice, că se va crea un soare artificial care, suspendat deasupra regiunilor polare, va schimba clima.

Toate acestea anticipează realizări tehnico-științifice deosebit de importante, înrudite între ele.

Trăsătura comună a lor este că sînt legate de posibilitatea realizării unor șuvoaie de radiații de intensități uriașe.

Plasma

Pînă de curînd, singurele corpuri cunoscute în natură ca generatoare de asemenea uriașe intensități de radiație erau stelele. Se găsise chiar explicația teoretică a originii acestor radiații: reacțiile termonucleare. Acestea se produc în urma ciocnirii atomilor care compun *plasma*, o masă de gaz aflat la presiuni și temperaturi imense în interiorul stelelor și ai cărei atomi și-au pierdut învelișul de electroni. Superlativul se potrivește aici, căci este vorba de presiuni de zeci de mii de atmosfere și temperaturi de sute de milioane de grade! In aceste condiții, un centimetru cub de plasmă poate radia o cantitate de energie corespunzînd unor puteri de zeci de mii de kilowați. Însăși presiunea acestei „lumini" poate atinge cîteva atmosfere. Totuși, acest adevărat „foc ceresc" a fost de curînd coborît în laboratoarele fizicienilor.

Se mai pune „numai" problema rezervorului. Un asemenea „gaz" poate vaporiza și pulveriza aproape instantaneu orice substanță solidă. Și această problemă a fost rezolvată, deocamdată în laborator: curentul electric care traversează plasma dă naștere unor forțe electromagnetice dirijate de la exterior spre interior, care nu-l permit să se dilate. Deci plasma va putea fi păstrată într-un rezervor, sub un cîmp electromagnetic puternic, astfel încît să nu atingă pereții.

Soarele artificial

Știindu-se că viteza jetului are influența cea mai hotărîtoare asupra vitezei rachetelor, adepții astronauticii s-au gîndit imediat la posibilitatea de a realiza rachete acționate de jeturi puternice de fotoni, cuante de radiație proiectate înapoi cu viteza luminii. Inainte chiar de a dispune de aceste formidabile motoare cu plasmă, fanaticii astonauticii au și calculat în cît timp relativist se va putea călători spre spațiile universului cu rachetele fotonice...

Plasma despre care vorbeam emite o cantitate imensă de energie. Exprimată în kilowați poate nu ne spune mare lucru. Dacă traducem însă kilowații în calorii ajungem la concluzia că se pot realiza intensități de radiație de zeci și sute de miliarde de calorii pe centimetru pătrat și pe secundă, capabile să vaporizeze într-o clipă un lac ca Herăstrăul. Atunci cînd se vor găsi mijloacele de a suspenda la o înălțime convenabilă o asemenea plasmă radiantă, clima întregului glob va putea fi schimbată în mod radical. Problema încălzitului și a iluminatului nocturn vor dispare. Pămîntul va deveni o imensă grădină. Consecințele acestor schimbări sînt greu de prevăzut..

Închipuiți-vă un soare de plasmă în chip de satelit artificial, rotindu-se în jurul pămîntului cu o viteză și o orbită astfel alese încît să lumineze permanent fața opusă Soarelui. Acest „satelit-soare" va executa deci o rotație complectă în 24 de ore. El va fi permanent, deoarece la înălțimea la care se va roti nu mai există rămășițe de atmosferă care să-l frîneze.

In ceea ce privește încălzirea polilor, vom trebui să găsim o altă soluție pentru ridicarea „soarelui de plasmă" la înălțimea necesară. Desigur că realizările din domeniul controlului gravitației vor aduce soluții noi și pentru problema aceasta...

Razele morții...

Mulți prevăd că radiațiile de mare intensitate vor înfăptui mai întîi vechiul vis tehnic al militarilor: „razele morții" capabile să distrugă orice obiect de la distanță, aproape instantaneu. Arma modernă cea mai grea de combătut este racheta. Vitezele mari și încărcăturile termonucleare au făcut ca vechile mijloace de defensivă: tunul și blindajul să devină ineficace. S-a născut racheta defensivă, teleghidată sau autoghidată, care, cu ajutorul vitezei mari urmărește și atacă rachetele ofensive. Viteza crescîndă a rachetelor ofensive a făcut însă ca rachetele defensive să-și piardă eficacitatea.

Deci energia de distrugere trebuie trimisă nu sub forma unor corpuri mecanice cu inerție, rachetele, ci direct sub forma de radiații. Acestea parcurg distanțele necesare de cîteva sute de kilometri într-un interval de timp neglijabil, iar urmărirea țintei se face prin simpla rotație a sursei de radiații, asemănător cu ceea ce se întîmplă la manevrarea proectoarelor antiaeriene.

Calculele au arătat că, dacă se vor putea obține fascicole de radiații cu energiile arătate mai înainte, se va putea realiza distrugerea rachetelor și a încărcăturii lor termonucleare la sute de kilometri distanță prin „simplă" încălzire.

Această încălzire nu este chiar atît de simplă.

Ea se poate realiza cu un fascicol de raze ultraviolete, care au darul de a se transforma în căldură în corpul iradiat. Se va alege o lungime de undă puțin absorbită de aer.

Încălzirea are loc atît de repede, încît vaporizarea materialului se produce în fracțiuni infime de secundă.

Astfel o tablă de un 1 milimetru grosime se va vaporiza într-o milionime de secundă, iar pentru vaporizarea încărcăturii termonucleare este nevoie de o miime de secundă, în care timp racheta parcurge numai cîțiva metri.

Pe traseul fascicolului aerul se încălzește în mod exploziv, astfel încît la „aprinderea" proiectorului se vor auzi tunete puternice. Pe acest traseu, aerul iradiat va dobîndi o transparență mai mare, care se va păstra, deoarece presiunea aerului încălzit împiedică în parte intrarea în fascicol a noi cantități de aer rece și mai puțin transparent.

Insușirile teribile ale acestei arme o opun însușirilor nu mai puțin teribile ale armei rachetă cu încărcătura termonucleară. Calitățile defensive ale fascicolului intensiv sînt evidente.

Omenirea iubitoare de pace va ști să facă totul pentru ca mărețele biruințe ale geniului uman să fie folosite spre fericirea omului și nu spre distrugerea lui.

Știința și tehnica vor fi eliberate de blestemul care le însoțea. Însăși puterea lor va interzice aplicațiile în scopuri de război. Sorii creați de oameni vor lumina pămîntul. Rachetele fotonice vor porni în explorarea adîncimilor minunate ale spațiului...

Ing. A. SCHWARZ

O intensă activitate se desfășoară în zilele acestea la centrul experimental de îngrășăminte bactereologice din Capitală. Fotoreporterul a prins pe peliculă momentul în care o tînără cercetătoare din laboratorul de chimie determină uleiul la plantele tratate cu îngrășăminte bacteriene.

Foto: AGERPRES

Televiziunea în astronomie

Efectuarea observațiilor astronomice a fost mult ajutorată în ultima vreme de folosirea televiziunii. Astronomul sovietic N. Kuprevici de la observatorul din Pulkovo, a reușit să obțină — cu ajutorul televiziunii — imagini ale lunii de 300 ori mai mari decît la telescop.

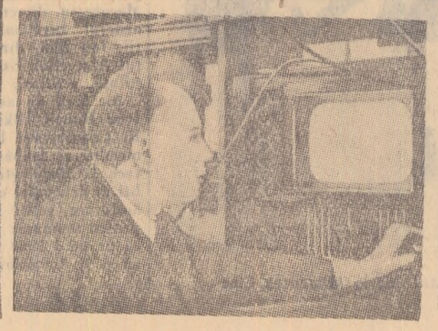

Să discutăm despre
TINERETE-EDUCAȚIE-RĂSPUNDERI

O încercare de răspuns la... „Întrebări în Aprilul vieții"

Omul trăiește în societate și ca ins sociabil trebuie să cunoască și să-și cultive sentimentele, să ia viața în piept în toată complexitatea ei.

Întîlnirea fetelor cu băieții în cadrul aceleiași clase medii este un prilej, pe de o parte, de a se netezi asperitățile unor raporturi de colegialitate stîngace și ridicole uneori, iar pe de altă parte de a prilejui celor două sexe — în dezvoltare — să se cunoască în formarea lor, deosebită și complexă, în trecere de la copilărie la pubertate și de aici la tinerețea plină de avînt și mult încrezătoare în forțele ei.

Fără îndoială că pe băncile școlii se vor lega prietenii între băieți și fete și acestea sînt explicabile și inevitabile. Pînă unde trebuie să meargă însă această prietenie, de unde va începe dragostea adevărată și spre ce țel se va îndrepta? Iată ceea ce trebuie să cunoască orice pedagog pentru a ști precis cînd și cum trebuie să intervină.

Mai întîi, prietenia înseamnă afecțiune pentru cineva în sensul de a găsi în persoana celui căruia îi acordi încrederea ecoul propriilor tale frămîntări, de a găsi colaborare și integrare în cadrul aceloraşi vederi sau năzuințe, dorința de a merge pe același drum — al școlii în cazul de față.

La prietenul sau prietena ta vei găsi un cuvînt bun sau de încurajare, vei găsi o mingiiere, o înțelegere, o explicație în plus, un ajutor.

Prietenia dezinteresată, fără gînd de speculare sau profit, mult adîncită — și la bucurii ca și la necazuri — este o mare comoară omenească.

Vor putea oare copiii, la vîrsta lor fragedă, să închege astfel de prietenii? Vor fi capabili să lege de pe băncile școlii prietenii care să dureze de-a lungul anilor și care să nu degenereze în sentimente rău înțelese, într-o dragoste nesănătoasă? Acestea trebuie să fie în atenția și grija noastră, a educatorilor.

Nu trebuie să condamnăm faptul că un băiat și o fată merg împreună la teatru, cinematograf, muzee, sau se plimbă și discută despre probleme caracteristice vîrstei lor. Nu acestea sînt de condamnat, ci cu totul altceva. Felul incorect de a se comporta în asemenea ocazii, ținuta nedemnă și necuviincioasă, convorbiri care lasă de dorit sau întîrzieri nocturne prin grădini publice sau colțuri dosnice, neglijarea obligațiilor școlărești și desconsiderarea poveților și a sfatului părintesc — acestea sînt de condamnat. Pentru asemenea motive profesorii și educatorii sînt uneori în alarmă, pentru că în asemenea cazuri prietenia elevilor a depășit limitele unei adevărate prietenii, degenerînd.

La rîndul ei, nici dragostea nu este de condamnat, dacă este bine înțeleasă; fiindcă, ce este dragostea decît bunătate, căldură, încredere, avînt, ridicarea în ochii tăi proprii a ta și a persoanei pe care o iubești! Ce este mai frumos decît avîntul și încrederea în sine, decît sentimentele care pînă la urmă fac pe doi tineri să pornească împreună pentru a înfrunta viața în toată desfășurarea ei.

Dar pentru a ajunge aici trebuie să ai mai întîi bagajul unor cunoștințe care să te facă în stare a merge în viață pe propriile-ți picioare, a face față orcărei greutăți. La baza dragostei să stea adevărata și înțeleapta prietenie.

Prietenia și dragostea să se înalțe pe edificiul unei munci corecte și conștiincioase — singura care te formează ca om adevărat, care asigură trăinicia legăturilor sentimentale.

Pînă la astfel de sentimente, pînă la un asemenea raționament, trebuie ajutați să se ridice copiii noștri, elevii noștri.

Acei tineri care nu vor ajunge la această înțelegere, vor aluneca pe căi greșite, vor cunoaște dezamăgiri, care vor lăsa urme adînci în caracter, în suflet, care, de multe ori, nici în decursul unei întregi vieți nu pot fi șterse.

GABRIELA BERCUȘ
profesoară la Școala medie „Zoia Kosmodemianskaia"
București

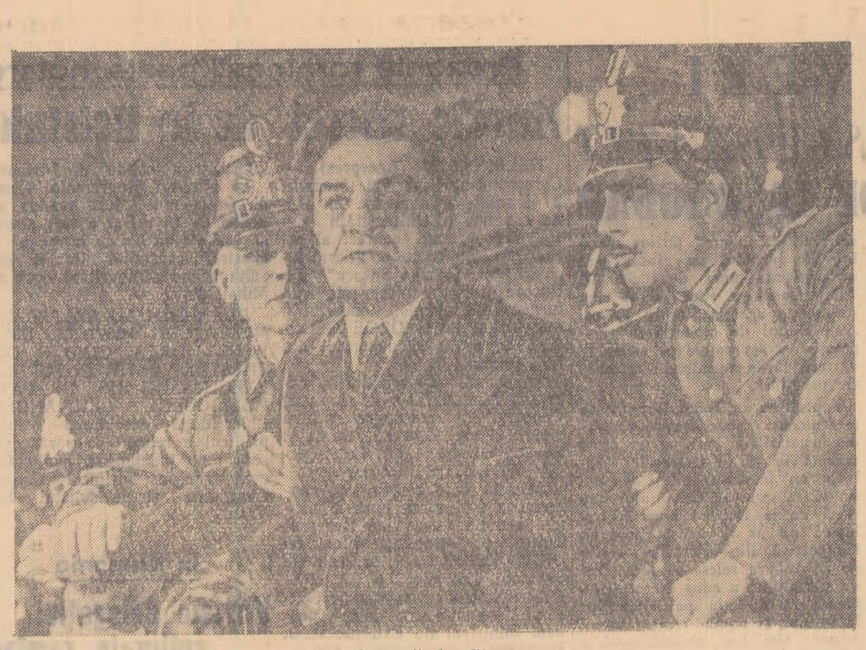

O scenă din film

„O lecție a istoriei"

CRONICA FILMULUI

Nu putem decît să ne bucurăm de a vedea un nou film dedicat memoriei marelui fiu al poporului bulgar și conducător al proletariatului internațional, Gheorghi Dimitrov. Dacă „Cercul diabolic" produs de cineaștii din Republica Democrată Germană accentua mai mult pe latura documentară, filmul sovieto-bulgar „O lecție a istoriei" are o intrigă mai bogată și complexă, desfășurată pe mai multe planuri, în cîteva țări. Aceasta ne atrage atenția dintru început asupra ideii internaționalismului proletar pe care-o subliniază, relevînd că lupta pentru apărarea lui Dimitrov se transformase într-un post avansat al bătăliei ce antrenase zeci de națiuni împotriva fascismului și a războiului tîlhăresc. În același timp filmul este un cald omagiu adus clasei muncitoare și țărănimii muncitoare din Bulgaria ce au dat asemenea militanți cum a fost Gheorghi Dimitrov, ce și-au cucerit, ajutate de marele popor sovietic, pentru prima oară în istorie o adevărată independență și libertate. Drumul istoric al poporului bulgar — la a cărui realizare Dimitrov a avut o contribuție de cea mai mare însemnătate — a dovedit întregii lumi marile sale calități și a constituit un nimicitor răspuns dat peste numai un deceniu, obrăzniciei rasiste a pogromiștilor fasciști ce au încercat să batjocorească și să calomnieze acest popor la procesul de la Leipzig.

Așa cum este și firesc, în centrul acțiunii filmului apare figura lui Dimitrov — admirabil interpretat de actorul bulgar Ștefan Savov, figură ce domină întreaga evoluție a acțiunii. De cîte ori apare într-un cadru alături de anchetatorii săi ticăloși, personalitatea marelui luptător pare că zdrobește hienele fasciste, impunîndule parcă un respect involuntar și aproape teamă fizică. Ștefan Savov a știut să imprime personajului său o mare demnitate interioară, o sobrietate și o prestanță de conducător revoluționar ce nu se apără în primul rînd pe sine, ci transformă procesul său într-un adevărat proces al fascismului, demascînd în persoana călăilor săi, în mod esențial, pe dușmanii de moarte ai poporului german și ai tuturor popoarelor.

Dînd personalității eroului său principal dimensiuni aproape simbolice, regizorul Lev Arnștan, a înțeles să complementeze latura emoționant-patetică a filmului cu o alta satirică, grotescă. Este interesant de remarcat că toată galeria liderilor fasciști și a trădătorilor are o prezență caricaturală ce sugerează tocmai faptul că aceștia nu reprezentau în sine nimic, nici o forță, nici o ideologie ci erau doar marionetele trase de către rechinii marelui capital interesat să arunce țara în brațele fascismului. Megalomania de alienat a lui Hitler, zbieretele cîțel veninos ale lui Goebels, îngîmfarea brutală a lui Göering, isteria ajunsă la paroxism a incendiatorului-unealtă a reacțiunii — Van der Lubbe nu fac decît să sublinieze, adîncind ideia, faptul că tot procesul de la Leipzig era o uriașă farsă ai căror inițiatori și actori fasciști s-au văzut puși la stîlpul infamiei de Dimitrov, în fața propriului lui popor, în fața lumii întregi. În acest fel, marele patriot bulgar a adus un serviciu incomensurabil întregii omeniri, avertizînd-o din vreme că incendiul Reichstagului nu era decît începutul terorii naziste în masă, începutul înăbușirii ultimelor urme ale democrației burgheze în Germania, un sărman focușor pe lîngă marea vîlvătaie pe care fascismul avea s-o arunce asupra Europei.

O mențiune aparte merită filmul pentru momentele reprezentînd ecoul pe care l-a avut procesul în Bulgaria, protestul masclor populare bulgare împotriva persecuțiilor la care erau supuși conducătorii lor aflați în exil. Emoționant de simplu și firesc interpretează actrița Țvetana Arnaudova rolul Parașchevei Dimitrova care rămînesc, deși fiul ei era un fruntaș al mișcării muncitorești internaționale, o eternă mamă îngrijorată de soarta fiului ei, gata să facă orice sacrificiu pentru a-i veni în ajutor. Profund mișcătoare în acest sens sînt scenele redînd demersurile insistente ale mamei lui Dimitrov, sprijinită de o mulțime uriașă de manifestanți, la ambasada Germaniei pentru a pleca la fiul ei, momentul întîlnirii dintre mamă și fiu.

Ni se pare că titlul filmului corespunde întru totul ideii sale de bază, răsunînd ca un îndemn de a învăța de la această mare lecție ce-o oferă istoria, adresat celor care închid ochii asupra trecutului încercînd să reînvie militarismul agresiv german, primejdia unui nou război.

B. DUMITRESCU

CINEMATOGRAFE

Articolul 420 — PATRIA, BUCUREȘTI, GH. DOJA, 1 MAI; Continentul pierdut — REPUBLICA; Oaia cu cinci picioare — V. ALECSANDRI, I. G. FRIMU, MIORIȚA, LIBERTĂȚII; Luptătorul și clovnul — MAGHERU, ELENA PAVEL; Don Quijotte — LUMINA; Povestea primei iubiri — CENTRAL, FLACARA; Erupția — VICTORIA, COȘBUC, OLGA BANCIC; Ispita — MAXIM GORKI, INFRAȚIREA ÎNTRE POPOARE; Un om obișnuit — DOINA, UNIREA, VOLGA; O zînă ca-n povești, complectare Balonul roșu — TIMPURI NOI; Dracul păcălit — TINERETULUI; Împotriva tuturor — AL. POPOV; Camelia — GRIVIȚA; Două lozuri — CULTURAL; cinematograful de altădată — VASILE ROAITA; Alexandr Nevski — C. DAVID; Fiul pescarului — ALEX. SAHIA, 23 AUGUST. N. BALCESCU; Taifun la Nagasaki — ARTA; Vrăjitorul — MUNCA; În Oceanul Pacific — DONCA SIMO; Vrăjitoarea — MOȘILOR; Lumea tăcerii — POPULAR; Godzilla — ILIE PINTILIE; Cicatricea — M. EMINESCU; Întîlnire la bal — AUREL VLAICU; Mîndrie — ALIANȚA, BOLESLAW BIERUT.

PLAN BOGAT, realizări puține

Orice discuție despre Spartachiadă cu membrii comisiei raionale de organizare din Tg. Jiu te duce la o singură concluzie: nu s-a făcut aproape nimic. Am spus aproape nimic pentru că în posesia comitetului raional U.T.M. au intrat cîteva informații în baza cărora pînă în prezent la sate s-ar fi înscris 1.265 de participanți, iar la Bilteni, din inițiativa lui Victor Zamfirescu, responsabil cu problemele sportive în comitetul U.T.M. pe schelă, s-au organizat cîteva întreceri demonstrative la șah și tenis de masă.

Atît s-a făcut, atît se cunoaște despre mersul Spartachiadei de iarnă a tineretului în raionul Tg. Jiu. Ba ca să fim drepți, membrii comisiei raionale de organizare, din care fac parte tov. Nicolae Ionici—președinte, Oprică Dumitru și Gh. Manoilă de la U.C.F.S., Albăstroiu Lucian — de la Colectivul sportiv „Voința", Sanda Gheorghe — de la Consiliul Sindical Local, Pop Gheorghe — secretarul comitetului orășenesc U.T.M. — își mai amintesc că prin luna decembrie au întocmit și un plan de muncă de toată frumusețea care, citindu-l, te entuziasmezi, iar confruntîndu-l cu realitatea, te întristezi. Că această afirmație corespunde întru totul adevărului e de necontestat. Cei 10.000 tineri care urmau să participe la întrecerile din cadrul Spartachiadei de iarnă sînt deocamdată, doar în... plan. Comisia orășenească, de crearea căreia trebuiau să se ocupe Pop Gheorghe și Sanda Gheorghe, este... în plan. Instruirea comisiilor comunale, a activului colectivelor sportive și a activului U.T.M. prevăzută pentru ziua de 3 ianuarie, a rămas iarăși în plan. La fel și organizarea de concursuri demonstrative cu asistență la disciplinele: șah, tenis de masă, gimnastică și trîntă. Într-un raion cu mii de tineri și largi posibilități de dezvoltare a sportului de masă, cum e raionul Tg. Jiu, Spartachiada de iarnă a tineretului se desfășoară slab. Aceasta ar trebui să dea de gîndit celor ce poartă răspunderea organizării ei.

C. PRIESCU

SPORT la zi

PE SCURT

La 8 iunie în orașul Mücheln echipa R. P. Romîne va întîlni în meci revanșă formația R. D. Germane. Halterofilii romîni vor participa și în acest an la campionatele mondiale care se vor desfășura între 12 și 22 septembrie la Stockholm.

O întîlnire deosebit de interesantă va susține echipa R. P. Romîne la 4 octombrie la București în compania formației R. P. Ungare.

★ După cum s-a mai anunțat campionatele mondiale de gimnastică se vor desfășura anul acesta între 6 și 10 iulie la Moscova. Pînă în prezent și-au anunțat participarea la această importantă competiție gimnaști din 22 de țări, ceea ce constituie un adevărat record în materie de participare. Nici-o ediție a campionatelor nu a înregistrat pînă acum o astfel de cifră. Printre țările care s-au înscris se află S.U.A., Franța, Italia, Japonia, Suedia, Ungaria, Cehoslovacia, Romînia, Germania, Anglia și R. P. Chineză.

★ *La Alger va avea loc în zilele de 17 și 18 mai un concurs internațional de atletism la care au fost invitați să participe și atleții Sidlo, Wazny, Kopyto (R. P. Polonă), Lauer (R. D. Germană), Germar (R. F. Germană), Lorger (Iugoslavia) și alții.*

★ Pentru organizarea Jocurilor Olimpice de iarnă din 1964 și-a depus candidatura orașul austriac Innsbruck.

★ Calendarul internațional al halterofililor noștri cuprinde anul acesta trei competiții importante în care fruntașii acestei discipline au din nou posibilitatea să realizeze performanțe de valoare și noi recorduri.

La o serie de turboambreiaje care s-au fabricat pentru prima oară în țară la uzinele „Strungul" din Orașul Stalin, maistrul Iani Adalbert și Kiss Iosif verifică instalațiile de ungere.

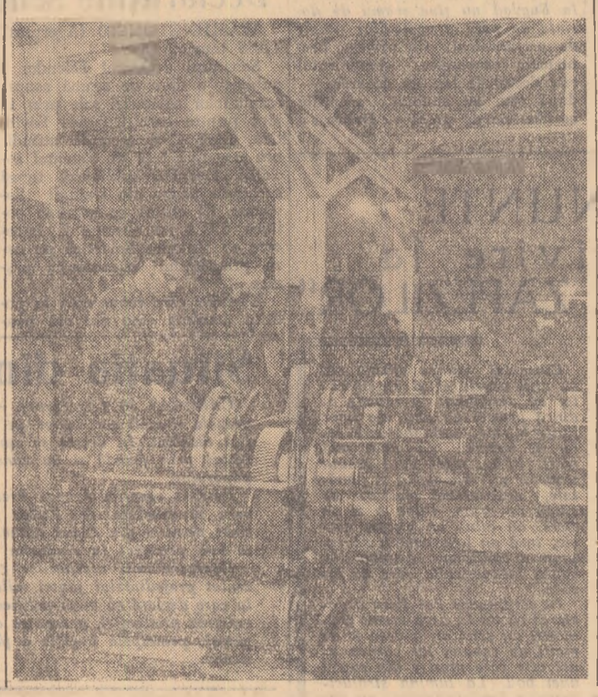

Informații

Academicianul sovietic B. V. Petrovski, care se află actualmente în țara noastră, a făcut joi seara o vizită la Societatea Științelor Medicale. Oaspetele s-a întîlnit cu membrii colegiului de redacție al revistei „Chirurgia" și cu numeroși chirurgi din București.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

★

Joi, cu prilejul încheierii lucrărilor Conferinței reprezentanților redacțiilor de „știință și tehnică" ale radiodifuziunilor membre ale Organizației internaționale de radio (O.I.R.), a avut loc la Clubul radiodifuziunii romîne din București o conferință de presă.

Au participat numeroși redactori ai ziarelor din Capitală, precum și corespondenți ai presei străine.

(Agerpres)

Eroismul minerilor de odinioară însuflețește astăzi TINERETUL VĂII JIULUI

(Urmare din pag. 1-a)

ei reprezentantul societății carbonifere.

Minerii nu se clinteau:

— Ori voi, ori statul, tot una-i.

Curînd sosi armata. Uzina fu încercuită de soldați. Prefectul județului Hunedoara, însoțit de procuror și ofițeri se apropie de poartă:

— Ieșiți de acolo!

— Vrem pîine, strigară minerii.

Gerbert Francisc ține bine minte cum în clipa aceea prefectul a smuls pistolul unui soldat căutînd o țintă. Un tînăr trecu ca o umbră prin fața unui bătrîn. Și tînărul căzu cu capul zdrobit.

După el căzu și bătrînul. Minerii s-au privit îngroziți, cu fețele împietrite. Dar niciunul n-a dat înapoi.

Aproape 30 de mineri au căzut atunci uciși de gloanțele armatei burghezo-moșierești. Placa aceasta de marmoră slăvește memoria lor.

★

Nu la mult timp după luarea sub îngrijire a monumentului eroilor mineri de către elevii Școlii medii, utemiștii de la Exploatarea Minieră Lupeni (secretar Gheorghe Cojocaru) au inițiat o nouă acțiune patriotică. Ei au pornit să cerceteze trecutul de luptă al minerilor din Valea Jiului și să întocmească în același timp „documente mărturii" pe care le vor expune apoi într-o sală-muzeu a organizației U.T.M. din mină. În acest scop tinerii mineri s-au împărțit în grupuri de cîte 10—12 spre a merge să stea de vorbă cu vechi luptători participanți la grevele minerilor sau la alte acțiuni de luptă împotriva exploatării. Notițele cuprinzînd povestirile bătrînilor mineri vor fi transcrise și citite în grup, servind apoi ca bază pentru întocmirea „documentelor-mărturii".

Acestea nu vor fi însă singurele exponate ale muzeului organizației U.T.M. din mine. În acțiunea lor de cercetare a trecutului Văii Jiului tinerii se străduiesc să descopere chiar documente inedite. De exemplu: una din formele de activitate prin care minerii își organizau atunci acțiunile era corul sau echipele de teatru. Minerul Gerbert Francisc conducea echipa de teatru. Printre cărțile și documentele sale se află și piesele de teatru puse atunci în scenă „Învățătoarea" de Bródy Sandor, „Dezertorul", „Expulzatul" etc., fotografii înfățișînd aspecte din timpul reprezentațiilor, broșuri cu cîntece muncitorești editate de Uniunea sindicală a minerilor etc.

★

Sala-muzeu a organizației U.T.M. de la Exploatarea minieră Lupeni va fi amenajată în primăvara acestui an. Pînă atunci, discutînd cu muncitori vechi, cercetînd și studiind însemnătatea documentelor aflate, tinerii mineri vor cunoaște și mai bine trecutul de luptă al clasei muncitoare din Valea Jiului. În felul acesta sentimentul de dragoste pentru patria de azi va crește și mai mult, trezind eforturi înzecite pentru construirea patriei de mîine.

Să creștem muncitori calificați pentru agricultură

(Urmare din pag. 1-a)

seriei pe care și-au ales-o, așa cum am întîlnit la Turda.

Inginerul Alexandru Ivanov, profesor de fizică, lăcătușerie și exploatare, după predarea lecțiilor teoretice, repetă aproape același lucru și în cabinetul tehnic, fără să pună mîna să demonstreze practic elevilor cum se execută o lucrare, cum se ține o pilă, cum se confecționează o piesă oarecare. Tînărul inginer Sorin Nistea, titularul catedrei de tractoare, lipsit de experiență pedagogică, ignorează în aceeași măsură importanța lucrărilor practice. Or, din 1951 cînd a fost înființată școala și pînă acum, cerințele față de pregătirea tractoriștilor au crescut foarte mult.

Dotarea agriculturii cu mașini perfecționate, metodele superioare de exploatare a parcului de mașini și tractoare nu mai îngăduie să-i calificăm pe tractoriști ca simpli mînuitori ai volanului. Pentru mînuirea, întreținerea și repararea întregului complex de mașini moderne sînt necesare cadre de mecanici agricoli cu o înaltă calificare. De aceea simpla expunere teoretică a lecțiilor, fără o legare strînsă a acestora cu producția, legătură pe care este dator să o facă profesorul, nu poate asigura o pregătire temeinică a elevilor.

Apoi, întregul corp didactic de la această școală de mecanici agricoli manifestă dezinteres față de disciplina de producție a elevilor. Faptul acesta îl dovedește — între altele — și dezordinea în care sînt parcate mașinile agricole de la cabinetul tehnic al școlii. În cîmp, la brigadă, sau în atelier, viitorii tractoriști trebuie să fie și buni gospodari, nu numai mecanici. Rezultatele muncii lor vor depinde în cel mai înalt grad și de felul în care și-au îngrijit mașinile.

IN LEGATURA CU PRACTICA IN PRODUCȚIE

Există o strînsă legătură între profesorii școlii din Turda și conducătorii multor unități agricole în care-și desfășoară elevii practica. Între conducerea școlii din Turda și conducerea gospodăriei de stat „I. V. Miciurin" din Bistrița se poartă o corespondență întensă în legătură cu pregătirea practică a elevilor și respectiv, cu însușirea cunoștințelor teoretice și disciplina din școală. Acest interes reciproc față de calificarea viitorilor muncitori și maiștri a contribuit în mare măsură la obținerea roadelor pe care le-am amintit.

Și ucenicii școlii profesionale de mecanici agricoli din Aiud se bucură de grija pe care le-o poartă colectivele de conducere ale unor S.M.T. La S.M.T. Bistrița și Dej, de exemplu, elevii tractoriști de la Aiud au fost repartizați să lucreze în brigăzile de tractoare pe lîngă cei mai buni tractoriști. Dragostea cu care i-au înconjurat aceștia, atenția pe care au acordat-o calificării tinerilor elevi a căror activitate practică au îndrumat-o, și-a arătat curînd roadele. Elevii s-au deprins destul de repede cu activitatea brigăzii în care au lucrat și au executat lucrări de bună calitate. De aceea li s-a încredințat adesea îndeplinirea unor sarcini din planul de producție al stațiunii

Grija pe care au manifestat-o tehnicienii și lucrătorii multor unități agricole față de elevii care au prestat practica sub îndrumarea lor, a făcut ca aceștia să îndrăgească și mai mult meseria pe care și-au ales-o și să se străduiască să-i pătrundă toate tainele.

În alte părți însă, mai puține la număr, preocuparea aceasta a lăsat foarte mult de dorit. Elevii au avut o amară decepție. Conducătorii gospodăriei de stat Poiana, cei ai stațiunilor de mașini agricole și tractoare Luduș și Sărmaș i-au primit pe elevi ca pe niște musafiri nepoftiți. Nu s-au îngrijit nici de condițiile lor de viață, nici de creșterea calificării lor profesionale. Din această cauză elevii fug acum de aceste unități, manifestîndu-și dorința să lucreze în alte părți, acolo unde ceilalți colegi ai lor au fost primiți bine și îndrumați în permanență, cu răbdare.

★

Pregătirea unor muncitori și tehnicieni agricoli cu o înaltă calificare, capabili să ridice agricultura țării noastre pe trepte tot mai înalte, este o problemă actuală de mare importanță. De aceea, profesorii din școlile profesionale agricole au datoria să acorde toată atenția acestei pregătiri, îmbinînd judicios expunerile teoretice cu practica din laboratoare, din cîmpurile experimentale și din unitățile de producție. În această privință exemplul centrului școlar agricol nr. 1 din Turda este demn de urmat.

(Vizitele pe care le-am făcut pe la aceste școli ne-au sugerat ideia de a propune Ministerului Agriculturii și Silviculturii să organizeze o consfătuire cu cadrele didactice din învățămîntul agricol, care după părerea noastră, ar da roade frumoase).

Un sat cu 100 de președinți

(Urmare din pag. 1-a)

strigi la nen-tu Florea. Spui că avem musafiri și să se îngrijească unde să doarmă omu' (către mine — ca o scuză). Te-ași lua la mine dar, cum să zic, mi-a cam plouat în casă cu copii. Și acum nevastă-mea mi-a mai făcut unu'. (rîde). Și are o gură de școală și morții din groapă.

— Să-ți trăiască!

— Să dea Dumnezeu! Numai că vedeți nu am unde să mai culc și eu un rumîn cînd îmi calcă pragu'. La anu cînd mi-oi face casă...

— Lasă tovarășe președ... îîîî.., nea Vasile. M-oi descurca eu.

— Ce descurcat omule? Că n-ai să te apuci dumneata, om străin să bați pe la porțile oamenilor să cauți un pat unde să-ți pui capu'. Oameni sîntem. (Apoi către fiu-său:) Hai mînă mă...

★

În drum spre sfat mă gîndesc: „Om cu suflet mare nea Vasile". Pe lîngă noi trece un țăran. Dă „bună seara".

Băiatul trage de hățuri.

— Ptrrrruuu. Ia stai nea Florea. Bre, a zis tăică acum, că avem mosafir și să-i faci rost matale unde să doarmă omu' că-i străin și nu o să bată singur la casele oamenilor, săracu, să-l latre toți ciinii satului. La noi l-am lua dar ăla micu urlă ca vaporu' lui Turloi cînd venea vara la batoză. Faci?

— Fac, fac, dar mai oprește-te moară — zice nea Florea apropiindu-se și scoțîndu-și căciula în semn de salut.

Caii n-au astîmpăr. Vor să întoarcă și să meargă acasă.

— Ptrrruuu gloabele dracului, că acuși vă belesc. Ce zici nea Floreo faci ori nu faci?

— Ho și nu țipa la mine — zice rîzînd nea Florea. Intoarce caii și du-te. Pe tovarășu' îl duc eu la sfat (către mine). E colea la doi pași.

Mă bucur că fac un pic de mișcare. Abia mai mișe picioarele. Mi-au amorțit pe drum. Numai de ar veni mai repede nea Vasile la sfat.

Nea Florea se uită la mine și vede că mă gîndesc în altă parte:

— Găsim casă, nu duceți grijă.

— Nu la asta mă gîndeam.

Mai vrea să zică el ceva dar a zărit pe cineva într-o curte și se duce la gard. Mă uit și eu. E acolo un țăran cu brațul plin cu paie.

— Mă cusere Grigore, ia vino bre pîn-la gard.

Cuscru Grigore, schimbă drumul grajdului cu cel al gardului.

— 'seara. Ce-i mă Florică?

(Cuscru Grigore se vede că-i mai bătrîn ceva ca nea Florea).

— Uite ce-i, bre. Miine-n zori pune caii la căruță și du-te de adu lemnele școlii. Zicea învățătorul mai adineaori că numai vreo două zile mai are de pus pe foc. Că dacă s-o pune vreo vreme rea, îngheață copilașii în clasă.

— Bine mă Florică. Il iau și p-al Smarandei?

— I-al că are caii hodiniți.

— Așa am zis și eu. Eu pun vreo mie, el vreo mie și facem treabă.

— Atunci ne-am înțeles. Miine-n zori porniți.

— Bine mă (și dă să plece, dar se răsgîndește)

— Dar cu dispensarul ce facem?

— Cu doctoru'? (Nea Florică se scarpină la ceafă) dracu mai știe. Că miine avem atîtea. Știi?

— Știu mă.

— Eu zic că dacă matale mergi miine la lemne, pune și dulapurile alca-n căruță. Sau să meargă și alde Copoiu?

— Mă, eu le-ași pune peste lemne dar se strică. Să meargă Copoiu cu mine și l-oi ajuta să le pună sus.

— Așa-i bine. Treci pe la alde Copoiu și pe la al Smarandei și spune-le ca să știe oamenii din astă seară.

— Bine. Bag la vite și dau devale pe la ei. Apoi viu pe la sfat. Ești acolo, nu?

— Acolo bre. Vino.

★

La sfat. Clădirea este într-un fel de piațetă. E centrul satului.

În fața sfatului, mulțime de oameni.

Nea Florea mă duce la un grup. Dau bună seara, strîngînd mîna a fiecare și rămîn între ei. Toți tac parcă așteptînd să-i întreb eu ceva. Dar ce?

Nea Florea rupe tăcerea. A văzut un om și-l strigă:

— Ia stai nea Cristache. Incotro așa grăbit?

— Treburi — răspunde Cristache oprindu-se dar dînd semne de nerăbdare — zi-i ce vrei?

— Uite ce zic bre. Nu-s cuie la cooperativă. Nici caiele de gheață. Alunecă caii și-și rup picioarele. Să faci bine să aduci că altfel n-ai decît să tragi obloanele la președinție.

Oamenii izbucnesc în rîs. Un rîs scurt, înfundat. Cristache pleacă și Nea Florică mă lămurește.

— Președintele cooperativei. N-au caiele și nici cuie și oamenii le cer. Ca iarna. Mai ciocănești la o poartă, mai duci un sac la moară... Și președintele ăsta cînd îl ici în răspăr zice: „Mi-ați spus? V-am auzit gura la vreunii?" Așa zice.

Sînt neliniștit. Nu cumva nu-i nea Vasile președinte? Dacă m-am înșelat? Să știi că-i nea Florea. Altfel nu mă trimetea la el pentru găzduire, altfel nu îi spunea lui cuscru Grigore să plece la lemne, altfel nu-i spunea președintelui cooperativei de cuie și caiele...

Carevasăzică m-am înșelat. Ei, nu-i nimic.

Un țăran vrea să mă întrebe ceva. (Il văd cum se frămîntă și îmi tot dă roată). Dar nu apucă. Vine unul grăbit căci nici nu mă vede. Pare că a mers iute, de suflă așa.

— 'seara. Ce facem? Viu de la grajd. Știți, taurul ăla mare, iar e bolnav. Dar rău. Și doctorul nu-i acasă.

Țăranii se foiesc și se privesc unii pe alții neliniștiți.

— Tu, mă vere Gheorghe — zice unul către cel venit — să tragi o fugă pînă-n satu vecin să aduci doctoru' lor? Intr-un ceas sînt îndărăt. Caii îs hodiniți doar...

— O fi acasă oare?

— Dar... unde să fie? Mă duc? insistă țăranul îndesîndu-și căciula pe cap parcă ar fi vrut să o ia la fugă.

— Du-te.

Și țăranul pleacă grăbit. O clipă nu mai vorbește nimeni. Apoi tot Gheorghe:

— Ei, să zicem c-o să vină iute. Ce ziceți că facem cu autoimpunerea?

Nu, nu mai înțeleg nimic. Iar să mă fi înșelat? Adică, ce să mai zic? Faptele îmi arată că nici nea Florea nu-i președintele sfatului. E nea Gheorghe.

Eh! Păcat că s-a înserat și nu-l pot vedea mai bine la față. Aud vocea lui nea Gheorghe (președintele).

— Dar tovarășul cine-i?

Tresar. Vreau să răspund dar nea Florea mi-o ia înainte.

— E un oaspete. A venit cu...

N-apucă să continue că nea Gheorghe îi ceartă:

— Mă, că gazde bune mai sînteți! Țineți omul afară în frig. Haide tovarășe înăuntru că oți fi înghețat...

Nea Gheorghe mă ia de braț și mă poftește familiar să trec înainte pe scări. „Om politicos președintele — îmi zic — să nu uit".

★

Inăuntru, în sala mare a sfatului. E cald și s-au aprins lămpile.

— Parcă aici e mai bine nu? mă întrebă zîmbind nea Gheorghe. („E un om de statură potrivită, cu mișcări iuți, vesel și deschis"... — cuvintele lui îmi vin singure în minte).

— Stați mult pe la noi? mă întrebă din nou președintele, adică nea Gheorghe.

— Vreo două zile. Cred că nici atît.

— E bine și atît. Numai că pe noi o să ne vedeți numai seara pe la sfat...

O ușă se deschide și apare un tînăr — să tot fi avut vreo 24—25 de ani, mai mult nu. Cred că-i referentul. Așa-l arată figura. E mărunțel, subțirel și îmbrăcat îngrijit. Cred că se îmbracă cu aceeași grijă cu care liniază un tabel.

Zice bună seara și dă mîna cu fiecare. Pare modest, sfios chiar. Dă mîna și cu mine și mormăie cîteva cuvinte neînțelese. Poate că și-a spus numele. Văd că oamenii-s toți cu ochii la el. Poate unde-l știu funcționar, de aceea. Numai nea Gheorghe (președintele) nu se uită la el. Și-a scos niște hîrtii din buzunar și le netezește cu palma, zicînd:

— Am auzit c-a venit nea Vasile de la București. O fi făcut ceva?

— Făcut, zice unul.

— Atunci e bine. In primăvară punem și electrica. Nu-i așa tovarășe președinte?

N-apuc să mă dumiresc nici măcar o clipă că tînărul mărunțel încuviințează din cap zîmbind, apoi trece mai între oameni și zice:

— Toate la rîndul lor. Acum avem altele care bat la ușă. Căminul cultural...

Nu mai aud ce vrea să facă și cu căminul cultural. Parcă se învîrtește clădirea cu mine. Mai stau o clipă, apoi mă aplec la urechea lui nea Florea:

— Spune-mi, nu te supăra, cîți președinți are sfatul dumneavoastră?

Nea Florea zîmbește puțin apoi îmi răspunde încet:

— Tovarășii de la raion zic că o sută. Eu zic că vreo cinci sute și ceva. Nu știu ce ziceți dumneavoastră...?

NOI DOVEZI
ALE AGRESIVITĂȚII
PACTULUI DE LA BAGDAD

ANKARA 30 (Agerpres). — Sesiunea Consiliului pactului de la Bagdad întrunită la Ankara și-a terminat lucrările începută cu două ore întîrziere, subliniază France Presse, ședința finală prezidată de șeful guvernului turc Menderes a fost consacrată discursurilor obișnuite la asemenea ocazii. În cadrul acestei ședințe au luat cuvîntul șefii tuturor delegațiilor țărilor membre precum și secretarul de stat Dulles care a condus grupul de „observatori" americani la conferința de la Ankara. Discursurile șefilor delegațiilor ca și comunicatul dat publicității la încheierea lucrărilor conferinței pun accentul pe problemele militare. Astfel din comunicat reiese intenția S.U.A. de a întări rolul acestui bloc militar ca instrument pentru restabilirea dominației imperialismului în țările Asiei și în Orientul Apropiat și Mijlociu. Totodată se menționează creearea unui „stat major mixt de elaborare a planurilor militare" care va organiza manevre comune ale forțelor armate ale statelor participante la pactul de la Bagdad. Acea parte din comunicat care se referă la combaterea așa-zisei subversiuni, dovedește că țările membre ale pactului de la Bagdad vor continua să împiedice și pe viitor lupta de eliberare națională a popoarelor din Orientul Mijlociu. *Comunicatul se pronunță împotriva politicii de coexistență pașnică, dovedind astfel din nou că blocul militar agresiv de la Bagdad nu ține seama de dorința de pace a oamenilor simpli de pretutindeni.* Cît privește problemele economice, comunicatul este destul de lapidar deoarece — după cum au anunțat agențiile occidentale de presă — Dulles s-a mărginit să „ofere" țărilor membre ale pactului un ajutor care nu depășește suma de 10.000.000 dolari, sumă pe care, după cum recunoaște agenția France Presse, „este destul de modestă în comparație cu speranțele pe care le nutreau țările musulmane membre ale pactului".

Faptul că în comunicat nu se menționează nimic despre problema instalării de baze pentru arme rachetă în țările Orientului Mijlociu nu înseamnă cîtuși de puțin că la sesiunea Consiliului blocului de la Bagdad această problemă nu ar fi fost abordată. Dimpotrivă, din relatările sosite de la Ankara reiese că secretarul de stat Dulles a adus această problemă în discuția participanților la sesiune și numai reacția fermă a unor țări din această zonă a împiedicat luarea de hotărîri în această problemă. Se știe că problema instalării de baze pentru rachete pe teritoriile țărilor pactului a stîrnit o puternică indignare în Orientul Mijlociu. În această ordine de idei trebuie reamintit că Egiptul a avertizat în mod oficial țările Orientului Mijlociu că stabilirea de baze pentru rachetă pe teritoriilor unor țări din această zonă pune în primejdie existența tuturor popoarelor din această regiune.

Prezențe romînești peste hotare

Marele succes de la Helsinki

HELSINKI 30 (Agerpres). — Corespondență specială. Miercuri 29 ianuarie a avut loc în sala de concerte a Universității din Helsinki primul concert al orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu" din București care întreprinde un turneu în Finlanda. Concertul a fost dirijat de GEORGE GEORGESCU, artist al poporului din R.P. Română.

Programul concertului a cuprins: Simfonia I-a de Brahms, Concertul în sol-major pentru vioară și orchestră de Mozart și Poemul simfonic „Till Eulenspiegel" de Richard Strauss.

Sala în care a avut loc concertul a fost plină pînă la ultimul loc. La concert au fost prezenți președintele Finlandei URHO KEKKONEN, președintele Seimului finlandez, K. A. FAGERHOLM, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Keino Olttinen, ministrul de Externe, P. J. Hynninen, guvernatorul Finlandei de sud, Vaino Meltti. De asemenea au fost prezenți șefii unor misiuni diplomatice.

Publicul a primit cu o deosebită căldură programul executat de filarmonica „George Enescu" din București. La sfîrșitul Concertului în sol-major de Mozart ovațiile au fost atît de puternice încît — fapt aproape fără precedent în istoria acestei săli de concert — Ion Voicu a trebuit să dea două suplimente și anume „Sonata-baladă" de Issay și „Perpetuum mobile" de Novacek.

La sfîrșitul programului George Georgescu a fost readus de public de 12 ori și a fost nevoit să execute un bis cu întreaga orchestră, executînd finalul din suita „Cînd strugurii se coc" de Mihail Jora.

DUPĂ CUM AU ARĂTAT COMENTATORII MUZICALI, ESTE PRIMA OARĂ CÎND O ORCHESTRĂ VENITĂ ÎN TURNEU EXECUTĂ UN BIS ÎN FAȚA PUBLICULUI FINLANDEZ. Chiar după executarea bisului publicul a refuzat să părăsească sala timp îndelungat, ovaționînd orchestra, pe dirijorul George Georgescu și pe solistul Ion Voicu.

In Birmania

Vizitele delegației culturale romîne

RANGOON 30 (Agerpres). — Corespondență specială: Cu prilejul vizitei pe care a făcut-o în Birmania delegația culturală română, ministrul R.P. Romîne în Birmania, P. Silard, a oferit la 27 ianuarie o recepție.

La 28 ianuarie, cu prilejul încheierii vizitei în Birmania a delegației culturale romîne, ministrul Culturii și Educației al Birmaniei, U Tun Tin, a oferit un dineu care a fost urmat de o festivitate. In cadrul programului artistic a fost executat printre altele și un cîntec compus de un compozitor birman în cinstea prieteniei birmano-romîne.

Declarațiile senatorului Ellender

WASHINGTON 30 (Agerpres). TASS transmite:

Senatorul democrat Ellender a publicat o dare de seamă asupra rezultatelor călătoriei sale prin 11 țări, printre care Uniunea Sovietică. Fără să-și ascundă atitudinea negativă față de sistemul socialist, Ellender subliniază totuși succesele uriașe ale Uniunii Sovietice. El critică cu asprime politica S.U.A. și cheamă la întrecere cu Uniunea Sovietică pe baza principiului coexistenței pașnice.

Ellender cere renunțarea la politica „acelora care din ură pentru comunism și din frică față de acesta nu vor să vadă realizările lui". „Comunismul, a declarat Ellender, nu va dispare pentru că noi îl ignorăm sau îl calomniem. El există. El acționează... El a asigurat condiții mai bune de trai întregului popor, deși noi negăm acest fapt, considerînd că nivelul de trai al U.R.S.S. este mult mai scăzut decît al nostru".

Ellender relevă marile succese ale U.R.S.S. în domeniul îmbunătățirii condițiilor de trai ale populației. El denumește „uimitoare" realizările U.R.S.S. în domeniul industrializării țării.

Situația din Venezuela

CARACAS 30 (Agerpres). — Junta guvernamentală din Venezuela a emis un decret pe baza căruia Congresul național a fost dizolvat. În decret se spune că fostul Congres a fost constituit prin fraudă și nu constituia o reprezentanță legitimă a poporului.

Potrivit agenției France Presse ministrul muncii din noul guvern venezuelian, dr. Victor Alvarez va fi constrins să-și prezinte demisia din cauza numeroaselor proteste pe care numirea sa le-a provocat în rindurile sindicatelor muncitorești.

Reprezentanții asociațiilor comerciale din Venezuela au prezentat președintelui juntei militare Larrazabal, un memorandum în care declară că noua politică a țării trebuie să tindă spre dezvoltarea producției, pentru ca economia să depindă mai puțin de petrol, principala bogăție a țării exploatată de societățile americane.

In presa Americii de Sud

BUENOS AIRES 30 (Agerpres). — In ziarele din America de sud apar tot mai des articole și reportaje care fac cunoscute viața și activitatea oamenilor muncii din R. P. Romînă.

Ziarul „Cordoba" din Buenos Aires a publicat de curînd două reportaje semnate de Cornelio L. Saavedra, intitulate „Instantanee romînești" și „Palatul Pionierilor".

Ziarul de mare tiraj „O Globe" din Rio de Janeiro a publicat un sugestiv reportaj despre dansurile și muzica populară romînească.

In ultimul număr al Almanahului „D'Os Desportos Em Todo O Mundo" din Brazilia au apărut mai multe reportaje cu privire la mișcarea sportivă din Romînia. Ciclul de reportaje este intitulat „Romînia, mare centru sportiv mondial". Almanahul își anunță cititorii că în numărul său viitor va publica noi reportaje despre viața sportivă din Romînia.

NOI AMANUNTE
cu privire la
„OMUL ZAPEZILOR"

PEKIN 30 (Agerpres). — China Nouă transmite:

Ziarul „Jenminjibao" din 28 ianuarie publică declarațiile cineastului chinez Pai Hsin care afirmă că a văzut în regiunea Pamir pe „omul zăpezilor".

Pai Hsin s-a înapoiat recent la Pekin după o ședere de aproape un an în munții Himalaia. El a declarat, că auzind la înapoierea sa despre apariția unui „om al zăpezilor" și-a amintit că în 1954 în timp ce filma împreună cu trei colegi ghețarii din regiunea muntelui Muztagh, la o altitudine de 6000 metri, a văzut un asemenea „om al zăpezilor".

Într-o dimineață, îndată după răsăritul soarelui, cineaștii chinezi au zărit doi „oameni" nu prea înalți cu spatele încovoiat urcînd unul după altul o pantă a muntelui, la o distanță de peste 1000 metri. Pai Hsin și colegii săi au strigat și au tras un foc de armă în aer, dar „oamenii" nu le-au dat atenție și au continuat ascensiunea cu pași mari. Ei păreau să urce cu multă ușurință panta și, în cele din urmă au dispărut printre stînci.

Cineastul chinez afirmă că, cu altă ocazie el și un operator au descoperit în zăpada adîncă urmele de pași ale unor ființe bipede, asemănătoare celor de oameni, dar mult mai mari. Ei au mers de-a lungul urmelor un kilometru și jumătate, descoperind picături de sînge pe drum. După o zi de mers, au ajuns un ghețar masiv, însă au fost nevoiți să renunțe a continua drumul din cauza întunericului care se lăsase.

In continuare Pai Hsin a declarat că tot în acea vreme grănicerii au aruncat la vreo 40 de metri de cabana lor carnea unei vite care murise din cauza unei boli. La lumina strălucitoare a lunii grănicerii au observat un „om sălbatec" înfășurat în blănuri albe care a furat carnea și a fugit cu ea.

Pai Hsin a adăugat că în regiune circulă numeroase legende despre „oamenii sălbateci" din Pamir.

El a spus în încheiere: „Oricare ar fi numele acestei ciudate creaturi, sînt sigur, din proprie experiență, că ea există în Pamir".

VA INFORMAM pe scurt DIN:

TEHERAN. Legația R.P.R. la Teheran a organizat zilele trecute o gală de filme romînești pentru reprezentanții presei iraniene. Cu acest prilej au fost prezentate filmele de scurt metraj „Theodor Aman" și „Lacul Roșu".

★

La 25 ianuarie s-a deschis la Teheran o expoziție romînească de filatelie. Ea este prezentată de cunoscutul filatelist iranian Jac Far.

Expoziția se bucură de o bună primire din partea publicului. In numai 4 zile peste 1.200 de persoane au vizitat expoziția.

HANOI. — Cancelaria președintelui R. D. Vietnam la invitația guvernelor Indiei și Birmaniei a anunțat că președintele Ho Și Min va pleca din Hanoi la 4 februarie pentru a vizita aceste țări.

BONN. — La 29 ianuarie cancelarul R. F. Germane, Adenauer, a rostit o cuvîntare radiodifuzată în care a încercat să atenueze impresia pe care au făcut-o asupra opiniei publice din Germania occidentală recentele cuvîntări rostite în Bundestag de reprezentanții partidelor din opoziție, Dehler, fost ministru al Justiției al R. F. Germane, și Heinemann, fost ministru al Afacerilor Interne al R. F. Germane. După cum se știe, ei au acuzat guvernul R. F. Germane și pe cancelarul Adenauer personal de promovarea unei politici care împiedică de fapt unificarea pașnică a Germaniei.

COLOMBO. — La 30 ianuarie, locuitorii din Colombo au întîmpinat cu căldură pe Wiliam Siroki, președintele guvernului Republicii Cehoslovace, care a sosit în capitala Ceylonului.

TIRANA. — Agenția Ata anunță că Departamentul presei de pe lîngă Ministerul albanez al Afacerilor Interne a convocat pe Sydney Wieland, corespondentul agenției britanice Reuter la Belgrad, care se află în R. P. Albania, aducîndu-i la cunoștință că trebuie să părăsească de îndată Albania deoarece în informațiile sale a calomniat și ofensat în mod grosolan demnitatea poporului albanez.

MIRNII. — La 29 ianuarie a sosit într-o vizită la Observatorul Mirnîi de la Polul Sud spărgătorul american de gheață „Berton Island". Pe bordul lui se află participanții la expediția antarctică a S.U.A. printre care personalul stațiunii Wilks care a iernat în anul 1957 pe malul Nexului.

BRUXELLES. — La 28 ianuarie în Camera Deputaților a Belgiei s-a discutat bugetul pe anul 1958 al Ministerului Comerțului Exterior.

Liberalul Van Der Schueren, care a luat cuvîntul la discuții, s-a pronunțat pentru încheierea de tratate comerciale pe termen lung cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară.

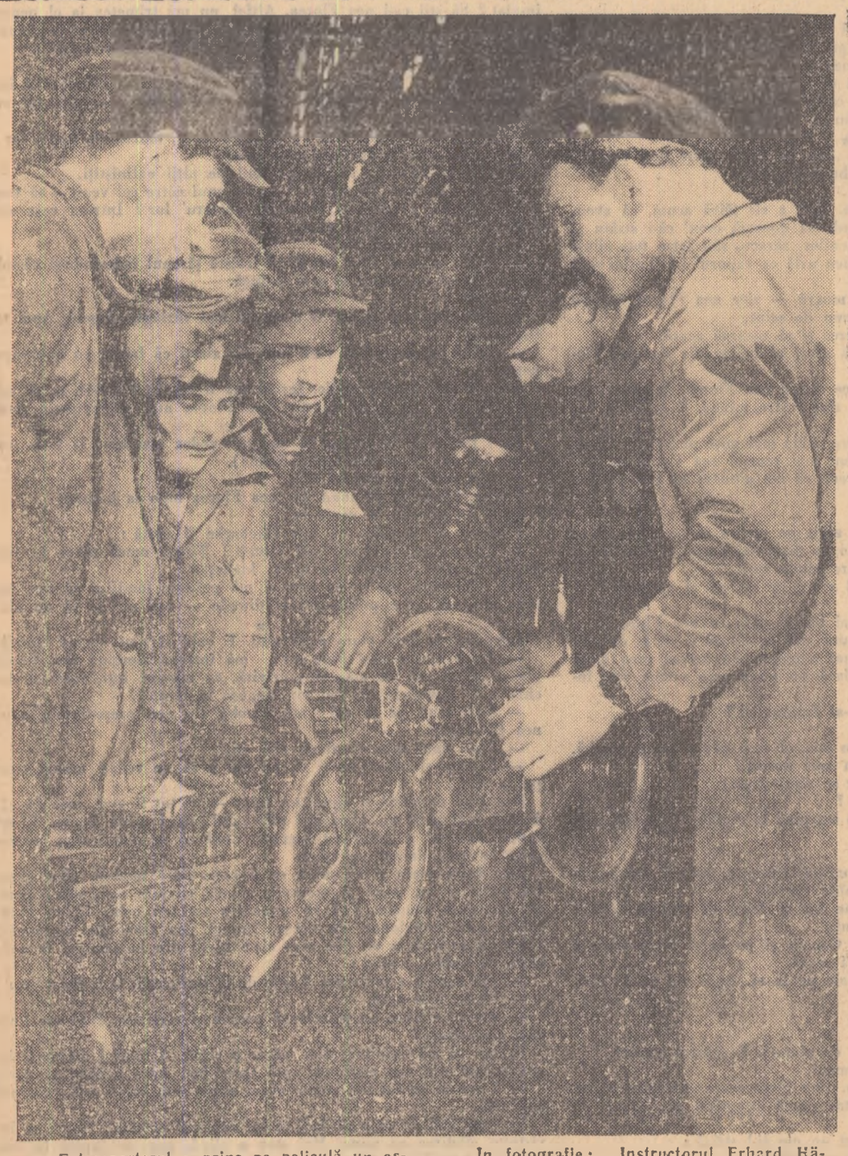

Fotoreporterul a prins pe peliculă un aspect obișnuit din activitatea celor 800 de tineri muncitori ce învață în combinatul șantierelor navale „Mathias Thesen" din Wiemar să devină constructori de vase.

In fotografie: Instructorul Erhard Häring arată ucenicilor care învață lăcătușerie specială — cum funcționează o mașină de tăiat rapid.

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

Inchiderea celui de-al VI-lea Congres al Tineretului Popular din Iugoslavia

După cum transmite agenția Taniug, cel de-al 6-lea congres al Tineretului Popular din Iugoslavia și-a încheiat lucrările. Congresul a adoptat rezoluții cu privire la sarcinile Tineretului Popular.

Congresul a chemat pe toți membrii Tineretului Popular, pe toți tinerii și tinerele să lupte pentru înfăptuirea planului de perspectivă al dezvoltării economiei naționale

In rezoluția cu privire la dezvoltarea legăturilor și a colaborării internaționale se spune că tînăra generație a Iugoslaviei este vital interesată în menținerea păcii, în dezvoltarea colaborării pașnice și în întărirea prieteniei dintre toate popoarele. Tineretul popular din Iugoslavia este interesat în primul rînd în colaborarea cu toate organizațiile de tineret care luptă pentru victoria socialismului. De aceea Tineretul Popular va dezvolta și în viitor colaborarea multilaterală cu organizațiile de tineret din țările socialiste, cu organizațiile de tineret comuniste, socialiste și social-democrate din alte țări, cu organizațiile tineretului muncitor și organizațiilor sindicale de tineret.

In amintirea lui Jose Marti

HAVANA 30 (Agerpres). La 28 ianuarie, cu prilejul aniversării nașterii lui Jose Marti, eroul național al poporului cuban, studenții din orașele Havana și Santiago au organizat demonstrații de protest împotriva regimului dictatorial al lui Fulgencio Batista. Poliția a arestat doi studenți.

Pentru colaborarea tineretului lumii

COPENHAGA 30 (Agerpres). Intr-o convorbire pe care a avut-o cu un reprezentant din Copenhaga al agenției A.D.N., Berge Ensen, președintele organizației de tineret a Partidului social-democrat din Danemarca a declarat că ar fi de dorit stabilirea unor contacte mai strînse cu tineretul din țările socialiste. După cum relatează ziarul „Land og Folk", el a arătat că răspunsurile date de N. S. Hrușciov revistei „Dansk Folkesture" cuprinde o serie de propuneri cu privire la contacte sub diferite forme între tineretul sovietic și danez — schimb de studenți, seminarii internaționale, tabere de vară și vizite reciproce de delegații.

Consider, a spus Berge Ensen, că „toate aceste forme de contacte între tineretul danez și sovietic și tineretul altor țări din Europa răsăriteană, sînt bune dacă scopul lor va fi stabilirea înțelegerii, încrederii și prieteniei între tineret și dacă ele vor fi de natură să întărească pacea. Vom participa cu plăcere la taberele de vară și alte măsuri de felul acesta"...

Protestul studenților francezi

PARIS 30 (Agerpres). — O serie de organizații studențești au protestat împotriva hotărîrii autorităților franceze de a dizolva Uniunea studenților algerieni musulmani. La 28 ianuarie a avut loc la Paris o adunare a reprezentanților a 9 uniuni studențești (Federația studenților socialiști din Paris, Federația Națională a studenților radicali, Uniunea studenților comuniști din Franța etc.). Participanții la adunare au declarat că această hotărîre a autorităților este ilegală. Comitetul Executiv al Uniunii studenților din Tunisia a adresat președintelui Republicii Tunisia o telegramă în care îl roagă să apere drepturile studenților nord-africani care trăiesc în Franța.

Un pas pozitiv al Uniunii Naționale a Studenților vest-germani

Ultima conferință a delegaților Uniunii Naționale a Studenților din R. F. Germană (V.D.S.), care a avut loc la sfîrșitul anului trecut la Passau a adoptat o hotărîre în care se spune că în momentul de față nu există piedici în calea stabilirii de contacte pe plan studențesc cu țările din Estul Europei. După o informație publicată în organul oficial al V.D.S.-ului, conducerea V.D.S. are intenția de a întreprinde curînd demersurile necesare pentru organizarea unor schimburi de informații și de delegații ale reprezentanților presei studențești cu țările din Estul Europei, ca primă etapă în stabilirea de contacte oficiale.

Știri NSEMNĂRI comentarii

Ce vrea să facă „din nou" John M. Carly

Unul din oamenii politici americani și-a publicat recent memoriile în cartea intitulată „Aș face din nou la fel". Dar pentru a vedea ce anume vrea să facă din nou mister John M. Carly trebuie să ne întoarcem cu gîndul în urmă cu ani.

...Considerat drept „patriarhul politic al Bostonului" Carly a fost timp de 16 ani primarul orașului, doi ani guvernatorul statului Massachssetts, iar timp de 8 ani reprezentantul Bostonului în Congresul S.U.A.

In cartea sa Carly nu se sfiește să spună pe șleau ceea ce alți „aleși" americani ascund. Astfel, în memoriile sale, botezate atît de sugestiv, recunoaște cu cinism cum și-a bătut o viață întreagă joc de acei ce l-au ales, cum a luat mită, a trădat sau a folosit tot felul de intrigi. Interesante sînt și amintirile lui în care recunoaște că își șantaja oponenții și chiar pe aliații politici tot pentru a lua mită și pentru a-și asigura majoritatea. Ar mai rămîne de completat un fapt pe care dealtfel tot Carly îl relatează în memoriile sale: în 1931, cu prilejul unei călătorii în Italia, l-a vizitat pe „vechiul său prieten, Benito Mussolini" pentru a-i exprima acestuia „dragostea și respectul pe care i-l nutresc ciracii săi din America".

De unde se vede cine sînt de fapt cei cu care „democrația americană" se laudă atît de mult.

In diferite părți ale Coreei de Sud, mii și mii de copii orfani. Autoritățile sud coreene nu sînt în stare să îngrijească de acești copii și să-i adăpostească. Rezultatul: mizerie, boli, mortalitate.

Dacă Beethowen ar fi fost american...

Elvis Presley, idolul multor tineri americani, supranumit „regele rock and roll-ului", nu s-a putut sustrage serviciului militar, ceea ce a provocat indignarea adoratorilor săi. Unul dintre aceștia a adresat un protest lui Milton Bowers, președintele comisiei de recrutare a S.U.A., în care scrie: „Pentru ce l-ați trimis sub arme pe sărmanul Elvis, iar pe Beethoven l-ați scutit?"

Răspunsul lui Bowers a fost prompt și la același „înalt" nivel de cultură: „Pentru că Beethoven nu este american".

J. CLEJAN

Romanii de pe malurile Potomacului

Cînd romanii își întăreau prin foc și sabie celebra formulă „lumea este Roma" ei au creat armate mercenare și armate de sclavi pentru a menține „noua ordine romană". Viața romanului conta cel mai mult, iar viața sclavului nu făcea nici două parale. Deoarece, potrivit socotelilor înțelepților Pentagonului, a și început sau va începe în scurtă vreme era „noii ordine americane", acești înțelepți au început să selecționeze cu migală întreaga experiență a foștilor cuceritori.

Noii „cuceritori romani" ai secolului XX îndrăgesc în mod deosebit ideea războaielor duse cu mîinile altora. Simplu și rentabil. Americanii stau acasă, beau whisky, inspectează mercenarii așa cum se cuvine unor stăpîni grijulii. Intr-un cuvînt: o plăcere! In consecință s-a descoperit și formula genială corespunzătoare: o legiune străină americană. A descoperit-o un mare cuceritor al vremurilor noastre! Comentatorul militar Baldwin de la „New York Times". Și el ne asigură pe un ton solemn că proiectul său „urmează să fie în scurtă vreme examinat cu toată seriozitatea".

Mult trîmbițata originalitate americană își găsește se pare o expresie deosebită în domeniul coafurii bărbătești. Mai poate spune cineva că californianul Robert Venuti nu e original?

Sîrguința d-lui Stauffer

Senatorul american Walter Stauffer e cuprins de o mare neliniște. El e foarte îndurerat de ineficacitatea propagandei americane. Caută de aceea diferite mijloace ca s-o întărească. Trebuie să menționăm că, deși e civil, domnul Stauffer are mari înclinații militare. Acest lucru se poate constata din limbajul său: „ciocnire propagandistică", „ofensivă politică" etc. După îndelungă căutare și chibzuială, domnul Stauffer a anunțat că a întocmit un „plan strategic pentru o propagandă eficace". Conform acestui plan se recomandă trimiterea unei întregi armate de avioane și planoare încărcate cu literatură propagandistică.

După cum se vede, noul „apostol motorizat" vrea să devină marele reformator, „mecanizatorul" propagandei de război.

Un roman care reflectă viața poporului

Lupta aprigă, împotriva colonialiștilor, pe care o desfășoară în zilele noastre poporul din Haiti și-a găsit expresia într-un nou roman al unui tînăr scriitor haitian: Jacques St. Alexis. Romanul se cheamă „Copacii muzicali" constituind al doilea roman scris de Alexis.

In „Copacii muzicali" Alexis se dovedește a fi ancorat cu putere în realitate descriind cu multă pricepere viața țăranilor haitieni alungați de pe pămînturile străbune de către o companie americană a cauciucului. In activitatea lor americanii sînt sprijiniți de către biserica catolică, reprezentată în roman de un preot haitian, trădător.

„L'Humanite" scria pe drept cuvînt că „romanul oglindește neliniștea poporului din Haiti față de noua ofensivă a imperialismului și bisericii. Aceleași țeluri îi unesc în lupta comună pe comunistul Roubelle, pe muncitorul Melon, pe țăranul Honaibo și pe alții. Lupta devine a întregului popor. „Viața începe" — cu aceste cuvinte se termină cartea, care constituie o dovadă a faptului că poporul din Haiti poate să-și apere pămîntul său".

A sosit poșta pe un vas sovietic

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 7.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS 3152 — 62